

Návrh obecné vize, koncepce a cílů VOV

VOV – ekonomická sekce
č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_041/0008049

Realizace projektu od 1. 6. 2018 – 31. 5. 2021

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

LICENCE
Creative Commons BY-SA 4.0

Pracovní tým:

Mgr. Miroslav Pokorný – hlavní manažer projektu

Ing. Jitka Nováková, DiS. – projektový manažer

Mgr. Jarmila Pokorná – odborný tým cizí jazyky, VOŠ EKONOM

PhDr. Eva Svobodová – odborný tým cizí jazyky, VOŠ Poděbrady

Ing. David Nespěšný, MBA – odborný tým pro VOV ekonomická sekce, VOŠ AHOL

RNDr. Kamila Slovácová, Ph.D. - odborný tým pro VOV ekonomická sekce, VOŠ GOODWILL

Mgr. Hana Bubníková - odborný tým pro VOV ekonomická sekce, VOŠ PALESTRA

Ing. Martin Štorkán – odborný tým praxe, Registr praxí

Obsah

1	Vstupní návrh obecné vize, koncepce a cílů VOV.....	3
2	Cizí jazyk odborný.....	5
2.1	Analýza stavu cizího jazyka na VOŠ.....	6
2.2	Návrh vize, koncepce v cizím jazyce VOŠ.....	9
2.2.1	Návrh 1: Uznání mezinárodní certifikace CJO.....	9
2.2.2	Návrh 2: Absolutorní zkouška.....	10
2.2.3	Návrh 3: Standard okruhů absolutoria.....	10
2.3	Cíl v cizím jazyce na VOŠ.....	16
3	Otevřené digitální zdroje VOV.....	17
3.1	Analýza stavu otevřených digitálních zdrojů VOV.....	19
3.2	Návrh vize, koncepce v otevřených digitálních zdrojích.....	21
3.2.1	Návrh 1: Digitální knihovna pro VOV.....	22
3.2.2	Návrh 2: Rozvoj a tvorba ODZ a MOOC.....	23
3.2.3	Návrh 3: Rozvoj a tvorba pracovních listů a testů.....	26
3.3	Cíl v otevřených zdrojích pro VOV.....	26
4	Modernizace metod hodnocení studentů VOV.....	28
4.1	Analýza stavu hodnocení VOV.....	31
4.2	Návrh vize, koncepce metod hodnocení.....	34
4.2.1	Návrh 1: Soustava oborů, standard ekonomické oblasti.....	35
4.2.2	Návrh 2: Kreditní systém na VOŠ ECTS a ECVET.....	39
4.2.3	Návrh 3: Bodový systém hodnocení portfolia studenta.....	41
4.3	Cíl v modernizaci metod hodnocení VOV.....	43
5	Inovace odborné praxe na VOŠ.....	44
5.1	Analýza stavu odborných praxí na VOŠ.....	45
5.2	Návrh vize, koncepce odborných praxí na VOŠ.....	50
5.2.1	Návrh 1: Centrální systém poskytování praxí.....	50
5.2.2	Návrh 2: Vyhodnocení odborné praxe VOV, administrativní podpora.....	51
5.2.3	Návrh 3: Predikce vývoje budoucnosti profesí.....	51
5.2.4	Návrh 4: Legislativní ukotvení odborné praxe (akreditace oborů).....	52
6	Další vzdělávání na VOŠ.....	53
6.1	Analýza stavu dalšího vzdělávání na VOŠ.....	54
6.2	Návrh vize, koncepce dalšího vzdělávání.....	59
6.2.1	Návrh 1: Doplnění legislativy VOŠ o celoživotní vzdělávání.....	62
6.2.2	Návrh 2: Legislativní úprava požadavků na výkon ekonomických profesí.....	62
6.2.3	Návrh 3: Jednotná platforma poskytování DVP a ČŽV.....	70
7	Návrh obecné vize, koncepce a cílů VOV.....	71
7.1	Shrnutí klíčových návrhů a cílů aktivit VOV.....	72
7.2	Regionální soulad.....	83
7.3	Střednědobý trend trhu práce.....	85
8	Závěr.....	88
9	Použité zkratky.....	89
10	Zdroje.....	91
11	Seznam tabulek a grafů.....	94
12	Přílohy.....	96

Odborná oblast ekonomická

1 VSTUPNÍ NÁVRH OBECNÉ VIZE, KONCEPCE A CÍLŮ VOV

V roce 1995 bylo zakotveno vyšší odborné vzdělávání do v té době platného školského zákona č.29/1984 Sb. jako nový stupeň vzdělávání řadící se do vzdělávací soustavy v ČR. Zasazen byl do terciárního sektoru nevysokoškolského vzdělávání st. 6 dle klasifikace EQF (ISCED 650/655).

Specifika vyššího odborného vzdělávání (VOV) jsou ve velmi omezené míře zakotvena v zákoně č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a v prováděcí vyhlášce.

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studenta získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání včetně praktické přípravy pro výkon náročných činností. Jedná se o profesně zaměřené vzdělávání pro absolventy středních škol s maturitní zkouškou, které klade důraz na aplikační stránku studia. Unikátní v systému vzdělávací soustavy jsou vyšší odborné školy v poskytování délky a kvality odborné praxe, kterou jiné vzdělávací instituce v takové míře neposkytují, stejně tak je nespornou výhodou studium odborného profesního jazyka na úrovni B2 Evropského referenčního rámce.

V oblasti terciárního vzdělávání rozšiřují obory vyššího odborného vzdělávání nabídku bakalářských studijních oborů vysokých škol. Vzdělávání ve vyšších odborných školách je určeno především zájemcům, kteří si chtějí zvýšit svoji dosavadní kvalifikaci a jimž zároveň nevyhovuje příliš teoreticky zaměřené vysokoškolské studium a zároveň chtějí získat kompetence k pracovnímu uplatnění případně k podnikatelským aktivitám. Studium na VOŠ je současně určeno uchazečům, kteří mají zájem o studijní obor, jenž vysoké školy nenabízí. Tímto si VOV jednoznačně vybudovalo své pevné místo v českém vzdělávacím systému.

Z uvedeného lze akcentovat následující podstatné skutečnosti, které v budoucnu bezpochyby určí směr, kterým se bude v rámci vzdělávací soustavy ČR ubírat VOV:

1. spadá do sektoru terciárního vzdělávání;
2. prohlubuje středoškolské vzdělání;
3. nachází se na stejném klasifikačním stupni EQF a ISCED jako bakalářské studium;
4. poskytuje vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností – tedy je profesně zaměřené, s důrazem na aplikační stránku studia;
5. je mimo jiné určeno uchazečům, kteří mají zájem o studijní obor, který VŠ nenabízejí;
6. podtrhuje kvalitu svého vzdělávání nabytím znalostí v odborném profesním jazyce;
7. je unikátní délkou poskytování odborné a kvalifikované praxe.¹

---

¹ Vize, koncepce a cíle na počátku projektu VOV ekonomické sekce, které schvalovalo MŠMT při žádosti

2 CIZÍ JAZYK ODBORNÝ

Výuka odborného cizího jazyka s důrazem na tvorbu a využití otevřených digitálních zdrojů využitelných pro výuku odborného cizího jazyka

Po celou dobu existence vyššího odborného vzdělávání jsou po absolventech VOŠ požadovány takové znalosti, které vedou k pochopení specifik formální komunikace v anglicky či německy (i jinými jazyky) hovořících zemích, schopnosti plynulé ústní konverzace, udržování komunikace, účasti a jednání na schůzkách, k bezchybnému formálnímu písemnému styku, profesionální prezentaci a v neposlední řadě přípravě na konference a workshopy, kde konverzace v cizím jazyku je nedílnou součástí aktivity. Studenty se snažíme vybavit takovými jazykovými kompetencemi, aby byli schopni pracovat v mezinárodním týmu, a jazykově mají být vybaveni tak, aby dokázali vysvětlit problém, navrhnout řešení, případně přesvědčivě prezentovat odborné téma před odbornou i laickou veřejností.

	Popis aktivity „výuka odborného cizího jazyka“
Vize	Zkvalitnit a inovovat výuku odborného cizího jazyka a stanovit standardy vzdělávání v odborné ekonomické oblasti.
Koncepce	Výuka musí propojit znalost gramatických dovedností a obecné slovní zásoby s odborně zaměřenou ekonomickou slovní zásobou tak, aby ve výsledku student splnil požadavky Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERRJ) na úroveň B2 ve všech třech jazykových kompetencích. Absolventi ekonomických VOŠ musí během studia získat takové jazykové schopnosti, které jim umožní žít a pracovat nezávisle na cizojazyčném prostředí. Jako podklad pro vypracování standardu a přesnější definici a vymezení takových cizojazyčných znalostí budou sloužit deskriptory uvedené ve Společném evropském referenčním rámci pro jazyky Rady Evropy (SERRJ), které vydefinují výstupní znalosti studenta v oblastech porozumění, psaní a čtení.
Cíle	Cílem je standardizace jazykového vzdělávání Společného referenčního evropského rámce (SERRJ) a vymezení jazykových kompetencí na úrovni B2.

2.1 ANALÝZA STAVU CIZÍHO JAZYKA NA VOŠ

Analýza stavu cizího jazyka na VOŠ je popsána v klíčovém dokumentu projektu VOV, a dostupná je na www.vovcr.cz.

Pro stanovení obecného cíle, vize a konceptu je však nutné rekapitulovat zásadní body poznatků, analyticky byly rozděleny do SWOT analýzy následovně:

Silné stránky:

- cizí jazyk odborný je na VOŠ standardem;
- výuka jazyka probíhá v úrovni B2 odborného zaměření oboru vzdělávání VOŠ;
- vzdělává studenty k využití profesního jazyka s prostupem do zahraničí i na tuzemský pracovní trh;
- jeho vzdělávání v profesní úrovni je jediné ve vzdělávací soustavě ČR;
- vlastní tvorba skript pro výuku cizího jazyka;
- využití zahraničních praxí, které propojují znalosti s praktickým využitím cizího jazyka (komunikační dovednosti).

Dotazníkové šetření potvrzuje vysokou úroveň výuky jazyka na VOŠ již nyní:

Graf č. 1: Současná úroveň výuky cizího jazyka na VOŠ

Zdroj: vlastní šetření, viz příloha

Slabé stránky:

- nedostatek učebního materiálu pro profesní zaměření;
- nízký počet kvalifikovaných pedagogů v odborném cizím jazyce;
- absence standardu a časového rozložení (dostatečná časová dotace);
- různorodé vstupní znalosti cizího jazyka začínajících studentů i přesto, že jsou standardem pro maturitní obory na úrovni B1, nemožnost okamžitého zavedení odbornosti do výuky na úrovni B2.

Dotazníkové šetření poukazuje na slabé stránky ve výuce cizího jazyka na VOŠ:

„Domnívám se, že absolutorium není vyvážené – 50 % času cizí jazyk, 50 % všechny odborné předměty.“

*„Protože je výuka na VOŠ vedena vysokoškolskou formou, mají studenti právo na absenci ve cvičeních ve výši 20 %. Z důvodu doplnění látky probrané během absence je vhodné používat učebnice, které umožňují také samostudium (nikoliv pouze učebnice, jejichž používání vyžaduje vyloženě účast ve výuce). **Digitální výukové zdroje vytvořené „na míru“ pro danou odbornost budou mít významný přínos.**“²*

Příležitosti

- propojovat odborné praxe v zahraničí nebo zahraničních firmách v tuzemsku s praktickým využitím cizího jazyka (tímto také částečně nahradí absenci časové dotace při dlouhodobé praxi);
- nastavení standardu pro výuku a výstupní zkoušku cizího jazyka;
- zařazení nepovinného (volitelného) předmětu konverzace v cizím jazyce;
- tvorba digitálních zdrojů pro výuku cizího jazyka.

Dotazníkové šetření poukazuje na možnosti příležitostí ke zkvalitnění výuky:

„Výuka na VOŠ všeobecně by měla být:

1) zaměřena především na odbornost v rámci oblasti studia

---

² Jazykové znalosti VOŠ, Dotazníkové šetření online, vlastní zpracování 11/2019, dostupné viz příloha

2) k tomu by bylo dobré zvýšit časovou dotaci počtu hodin cizích jazyků týdně

3) absolutorium z cizího jazyka by mělo být čistě z odborných témat

4) základem výuky by měla být schopnost komunikovat

5) výstupní úrovně znalosti jazyka - alespoň na úrovni B2.

*Na trhu však chybí vhodné učebnice pro výuku odborného jazyka.*³

Hrozby

- vysoká náročnost kladená na cizí jazyk odborný, vstupní znalosti absolventů SŠ na různé úrovni včetně absence znalosti odborného cizího jazyka;
- předčasné odchody studentů pro nezvládnutí požadované úrovně;
- absence standardu pro výuku a výstupní zkoušku z cizího jazyka;
- zvládnutí studia cizího jazyka pro kombinované formy vzdělávání se stává velmi limitující k dokončení studia na VOŠ.

Dotazníkové šetření odkrývá hrozby, které nastávají v rámci zvládnutí studia na VOŠ, kde cizí jazyk je složitě zvladatelnou překážkou:

- *„Studenti skládají absolutorní zkoušku z cizího jazyka. Toto považují za velmi stresující zátěž pro studenty, protože je na cizí jazyk kladen stejný důraz jako na odborné znalosti. Zvláště u studentů dálkového studia se zkouška z cizího jazyka stává nepřekonatelnou překážkou a mnoho studentů končí se studiem již v prvním ročníku. Cizí jazyk na VOŠ vyučují deset let a pokud se dotazují absolventů na uplatnění cizího jazyka v praxi, tak je téměř nulová. Většina studentů definuje výuku cizího jazyka jako „nutné zlo“.“*

Celkově lze shrnout analytická data k závěru, kdy je nutné nastavit standardizovanou podobu obsahu vzdělávání cizího jazyka na vyšších odborných školách při zachování průchodnosti a volnosti zařazení témat dle oboru zaměření s dosažením požadované úrovně B2. K tomuto je potřeba, aby pro profesní zdatnost byla podporována tvorba nejlépe digitálních vzdělávacích zdrojů, neboť na současném trhu nejsou dostupné potřebné výukové materiály.

---

³ Jazykové znalosti VOŠ, Dotazníkové šetření online, vlastní zpracování 11/2019, dostupné viz příloha

Standardizovaná absoluturní zkouška musí taktéž doznat praktických změn, jelikož při časové dotaci 20 minut je v současném nastavení náročnou zkouškou pro budoucího absolventa VOŠ.

2.2 NÁVRH VIZE, KONCEPCE V CIZÍM JAZYCE VOŠ

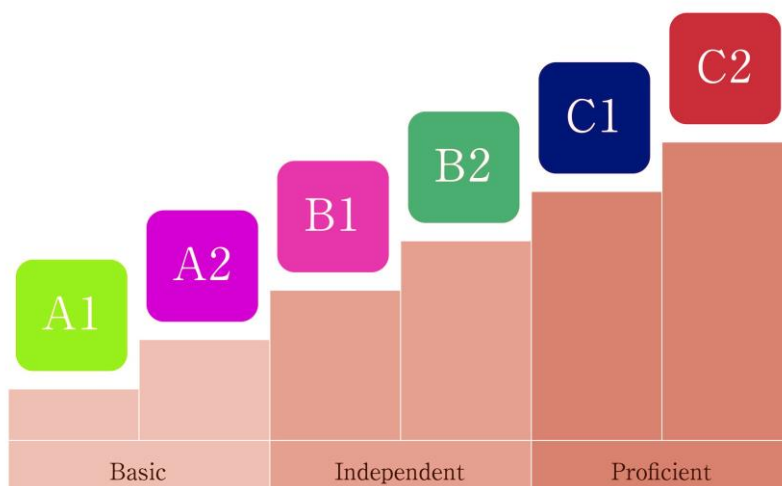
Cizí jazyk odborný se v rámci výuky a výstupu absoluturní zkoušky potýká v současné době s realizačními problémy uvedenými výše ve SWOT. Z tohoto důvodu je nutné doznat určitých změn tak, aby výstup byl optimální pro všechny zainteresované skupiny a zároveň byla dodržena vysoká úroveň kvality vzdělávání B2 Evropského referenčního rámce.

2.2.1 Návrh 1: Uznání mezinárodní certifikace CJO

Zkoušku z cizího jazyka odborného legislativně uznávat v rámci profesní mezinárodní certifikace B2

- zkoušky z obchodního a profesního cizího jazyka minimálně na úrovni B2 Společného evropského referenčního rámce (SERR).

Graf č. 2: Úrovně Společného evropského referenčního rámce

Zdroj: Fairlist BLOG, online ⁴

⁴ Co znamenají označení různých jazykových úrovní? | Fairlist BLOG. Fairlist BLOG | blog o jazykovém vzdělávání [online]. Copyright © 2013 [cit. 11.07.2021]. Dostupné z: <https://jazykove.fairlist.cz/2019/12/jazykove-urovne/>

Legislativní ukotvení - nahrazující zkouška z cizího jazyka

Úprava vyhlášky 10/2005 část první § 8 organizace absolutoria

„Zkoušku z cizího jazyka, kterou student ukončuje vzdělávání podle § 102 školského zákona č. 561/2004 Sb., lze nahradit výsledkem standardizované zkoušky podle školského zákona dokládající jazykové znalosti studenta na profesní úrovni B2 nebo úrovni vyšší podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.“

2.2.2 Návrh 2: Absolutorní zkouška

Zaměření na odborný jazyk v ekonomické oblasti (dle oboru). Při zachování požadované časové dotace 20 minut na absolutorní zkoušku dle vyhlášky 10/2005 část první § 8 Organizace absolutoria, která by se skládala z následujících částí:

- Zadání RESUME/ZÁVĚRU absolventské práce v požadovaném cizím jazyce, které by podléhalo zadání, oponentuře a hodnocení absolventské práce pedagogem cizího jazyka. Tato část by ověřovala písemný projev a porozumění.
- U ústní části (prověření komunikačních dovedností)
  - 10 minut vyhrazeno prezentaci ZÁVĚRU/RESUME absolventské práce v cizím jazyce a zodpovězení otázek oponenta a vedoucího
  - 10 minut vyhrazeno konverzaci na vybrané téma oborového zaměření ekonomické VOŠ v oblasti, včetně možnosti použití ilustrativních pracovních listů:
    - **63 Ekonomika a administrativa**
    - **64 Podnikání v oborech, odvětví**
    - **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**
    - **66 Obchod**

2.2.3 Návrh 3: Standard okruhů absolutoria

Při zachování pružnosti a flexibility přizpůsobení se vývoji v oborovém zaměření uvádíme pouze příkladové návrhy obsahu témat absolutorní zkoušky u ústní části.

Obecná témata platná pro všechna oborová zaměření

- Komunikace – meeting, komunikace se zákazníky
- Telefonování
- Dopis – obchodní korespondence
- Mikroekonomie, makroekonomie
- Marketing
- Management
- Marketingová komunikace
- Bankovníctví
- Účetnictví
- Daně
- V zaměstnání
- Vlastní firma, typy firem, podnikatelský plán
- V bance
- Podnikání
- Žádost o práci - přijímací pohovor

Odborná témata dle oborového zaměření

Pro každý kód odbornosti vyšších odborných škol je pak specifické zaměření jazykových dovedností. Výuka odborného jazyka spočívá právě v integraci odborné terminologie do běžné komunikace v pracovních situacích, se kterými se bude student v reálném pracovním procesu setkávat. Student musí prokázat znalosti a dovednosti jazyka i odborné znalosti.

KÓD 63: Zahraniční obchod

Témata specifická pro daný obor

- Služební cesta do zahraničí
- Plán cesty – itinerář
- Cestovní pojištění
- Na letišti
- V hotelu – rezervace, check-in
- V restauraci s obchodním partnerem
- Veletrh, konference
- Návštěva zákazníků/obchodních partnerů - exkurze
- V bance
- Podnikání
- Mezikulturní odlišnosti
- Etiketa
- Mezikulturní komunikace
- Zahraniční obchod
- Evropská unie

KÓD 64: Management sportu

Témata specifická pro daný obor

- Vedení, organizování sportovní akce
- Sport a média – typy a jejich role
- Reklama ve sportu - sponzoring/dar
- Správa/vedení sportovní organizace
- Části tréninku
- Mezinárodní sport
- Sport v České republice
- Trendy aktivit ve volném čase
- Lidské tělo a funkce
- Strava a výživa
- Zdravotní péče
- Vlivy sportu na tělo
- Lidské tělo a funkce
- Vzdělávací systém v České republice a výuka sportu
- Zranění
- Sport pro postižené

KÓD 65: Hotelnictví a turismus – cestovní ruch

Témata specifická pro daný obor

- Definice a specifika cestovního ruchu
- Komponenty (hmotné / nehmotné prvky) cestovního ruchu
- Turistický produkt a jeho specifika
- Charakteristika jízd
- Od motivace až po cíle motivace
- Formy cestovního ruchu
- Zdroje cestovního ruchu
- Speciální formy cestovního ruchu
- Destinace
- Stručná historie cestovního ruchu
- Cestovní ruch v první polovině 20. století
- Masový turismus v šedesátých letech
- Dopady hromadného cestovního ruchu
- Budoucnost cestování
- Nezávislé cestování a dovolená na míru
- Trendy v cestovním ruchu
- Zdravotně zaměřený cestovní ruch
- Formy aktivní dovolené
- Lázeňská turistika

KÓD 65: Hotelnictví a turismus – služby cestovního ruchu a jejich propagace

Témata specifická pro daný obor

- Dopravní služby
- Silniční doprava
- Železniční doprava
- Letecká doprava
- Očekávané trendy v dopravě a dopady
- Ubytovací průmysl
- Zařízení pro ubytování
- Klasifikace ubytovacích zařízení
- Hotelové ubytování
- Cestovní kanceláře
- Práce cestovních organizátorů (cestovní agentury, cestovní kanceláře)
- Prázdninový balíček versus prohlídka s průvodcem
- Vedoucí pracovníci
- Média v marketingu cestovního ruchu
- Tištěná média
- Vysílací média
- Venkovní média
- Principy marketingu v cestovním ruchu
- Obchodní úředníci
- Prodej prostřednictvím reklamy
- Prodej prostřednictvím veřejných nástrojů a technik
- Prodej prostřednictvím podpory prodeje
- Tiskový prodej

KÓD 65: Hotelnictví a turismus – turistický potenciál ČR a jeho propagace

Témata specifická pro daný obor

- Přírodní zajímavosti v České republice
- Hory
- Řeky a vodní nádrže
- Národní parky a chráněné oblasti v České republice
- Historické památky
- Hrady a zámky
- Katedrály, kostely, kláštery
- Muzea a galerie
- Architektonické památky (20. století a moderní / současná architektura)
- Slavní čeští umělci a architekti
- Nové architektonické zaměření

- České památky na seznamu světového dědictví UNESCO
- Současný seznam pamětihodností z hlediska docházkové vzdálenosti a jejího dopadu na místní život
- Potenciální kandidáti na seznam
- Kulturní život v České republice
- Hudební a divadelní festivaly
- Filmové festivaly
- Lidové slavnosti
- Kongresový turismus
- Úmluva v České republice proti Evropě a zámoří
- Organizace události
- Typy míst
- Ubytování a stravování na kongresu
- Bezpečnost a další úvahy organizátorů

KÓD 66: Mezinárodní obchod, přeprava, zasilatelství

Témata specifická pro daný obor

- Plánování a zařizování dopravy
- Skladování zboží
- Zasílání zboží
- Logistické služby
- Vrácení zboží – vyřízení reklamace
- Doprava a obsluha zařízení
- Dokumentace a finance
- Supply chain – řízení dodavatelského řetězce
- Cla, měnové kurzy
- Řešení problémů
- Vyjednávání

Pro všechna tato témata existuje metodická a pedagogická opora digitálních výukových materiálů, která je dostupná na <https://www.vovcr.cz/portal/>. Zároveň jsou pro tato ekonomická zaměření vytvořeny vstupní výukové materiály (tamtéž), odpovídající počáteční úrovni studia na VOŠ.

VZOR

Pracovní list tematický:

Obecné schéma vhodné pro zakoupení zboží nebo služeb

1. Přemístění se do místa jednání

1.1 Nalezení cesty k obchodu, obchodnímu domu, supermarketu, restauraci, nádraží, hotelu atd.

1.2 Nalezení cesty k pultu, oddělení, ke stolu, pokladně, recepci atd.

2. Navázání kontaktu

2.1 Výměna pozdravů s majitelem obchodu/prodavačem/číšníkem/recepčním atd.

2.1.1 prodavač zdraví zákazníka

2.1.2 zákazník odpovídá na pozdrav

3. Výběr zboží/služeb

3.1 Identifikace kvality požadovaného zboží/požadovaných služeb

3.1.1 žádání informací

3.1.2 poskytování informací

3.2 identifikace existujících možností

3.3 prodiskutování kladů a záporů existujících možností (např. kvality, ceny, barvy, velikosti zboží)

3.3.1 vyžádání informací

3.3.2 poskytování informací

3.3.3 žádání poradenství, žádost o konzultaci

3.3.4 poskytování poradenství, poskytnutí konzultace

3.3.5 vyžádání informací o výhodách

3.3.6 poskytování informací o výhodách

3.4 identifikace určitého požadovaného zboží

3.5 kontrola vyžádaného zboží

3.6 vyjádření souhlasu s koupí

4. Výměna zboží za platbu

4.1 souhlas s cenou položky

4.2 souhlas s celkovou sumou

4.3 přijetí platby/zaplacení

4.4 přijetí zboží/předání zboží (a účtenky)

4.5 vzájemné poděkování

4.5.1 prodavač děkuje

4.5.2 zákazník děkuje

5. Odchod

5.1 vyjádření spokojenosti

5.1.1 prodavač vyjadřuje spokojenost s prodejem

5.1.2 zákazník vyjadřuje spokojenost s koupí/nákupem

5.2 výměna poznámek běžného charakteru ve společenském styku (např. o počasí, místní novinky)

5.3 výměna pozdravů na rozloučenou

5.3.1 prodavač se loučí

5.3.2 zákazník se loučí⁵

2.3 CÍL V CIZÍM JAZYCE NA VOŠ

Cílem v rámci této aktivity je zachovat vysokou úroveň výuky B2 Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky s důrazem na odborné profesní znalosti. Ačkoliv z dotazníkového šetření vyplývá, že v současné době je problematické díky náročnosti udržet studenty ve studijní aktivitě a zájmu o dosažení absoluturní zkoušky, je tato zkouška nespornou výhodou vyšších odborných škol, která má unikátní zastoupení ve vzdělávací soustavě ČR s vazbou na profesní uplatnění absolventů na trhu práce. Nezbytné však je nastavit standardizovanou podobu výuky a výstupu vzdělávání na VOŠ. V souladu s Konceptí jazykového vzdělávání 2017–2022 je potřeba posilovat následující:

1. Komunikační kompetence žáků v cizích jazycích.
2. Jazykovou, oborovou a metodickou vybavenost učitelů cizích jazyků.
3. Přípravu budoucích učitelů cizích jazyků.
4. Zajištění dobrých a vhodných podmínek jazykového vzdělávání.⁶

---

⁵ Společný evropský referenční rámec pro jazyky – kapitola 5, MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. Copyright ©2013 [cit. 15.06.2021]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>

⁶ Koncepte jazykového vzdělávání, NIDV - Národní institut dalšího vzdělávání [online]. Copyright ©Nv [cit. 11.07.2021]. Dostupné z: https://www.nidv.cz/images/ntopics/manual-nahrane/Koncepce_jazykoveho_vzdelavani_PV_compressed.pdf

3 OTEVŘENÉ DIGITÁLNÍ ZDROJE VOV

Tvorba a využití otevřených digitálních zdrojů využitelných pro výuku odborných předmětů

	Popis aktivity „tvorba a využití otevřených digitálních zdrojů využitelných pro výuku odborných předmětů“
Vize	Zajištění dostupnosti kvalitních vzdělávacích zdrojů, které jsou vytvářeny jako otevřené digitální zdroje, jsou dlouhodobě přístupné velkému množství uživatelů, vznik masového online vzdělávání (MOOC kurzy).
Koncepce	<p>Vytvořit množství odborných vzdělávacích materiálů formou otevřených digitálních zdrojů, MOOC kurzů a využívat možnosti, kterými lze studujícím zpětnou vazbu poskytnout. K nim patří:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samohodnotící testy • Samohodnotící inventáře dovedností • Srovnání studijních profilů a portfolií • Obdržení a společenské srovnání odznaků (open badges) • Vzájemné hodnocení studujících (peer-assessment) • Shrnující skupinové hodnocení od vyučujících • Diskuze na studijních fórech se získáním odznaků za populární odpovědi (vzor StackExchange) <p>Výstupy této aktivity budou navíc záviset a stavět na výstupech aktivity, jejímž cílem je připravit znalostní standard a metody hodnocení, které jsou nezbytné pro úspěšné vytvoření ODVZ a MOOC kurzů.</p> <p>Základním výstupem této aktivity bude jednotný portál pro vyšší odborné školství nabízející:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Otevřené digitální vzdělávací zdroje (ODVZ) pro studenty

	<ul style="list-style-type: none"> • E-knihy • Video a audio • Interaktivní studijní materiály • Sebehodnocení (výsledky aktivity 4.) <p>2. ODVZ pro vyučující jako pomůcky pro výuku</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osnovy • Hodnotící postupy • Materiály pro výuku • Metodické pomůcky <p>3. Otevřené kurzy (MOOC)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Typy <ul style="list-style-type: none"> ○ Samostudijní bez časového omezení (zdarma) ○ Vedené s časovým omezením ○ Možnost obdržení certifikátu • Cílové publikum <ul style="list-style-type: none"> ○ Distanční studenti na VOŠ ○ Potencionální studenti na VOŠ ○ Odborná veřejnost jako součást dalšího vzdělávání ○ Vyučující na VOŠ jako součást profesního rozvoje
Cíle	<p>Zlepšit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitu výuky ve VOV • Přístup k VOV • Dostupnost kvalitních materiálů, • Image VOV mezi odbornou a obecnou veřejností

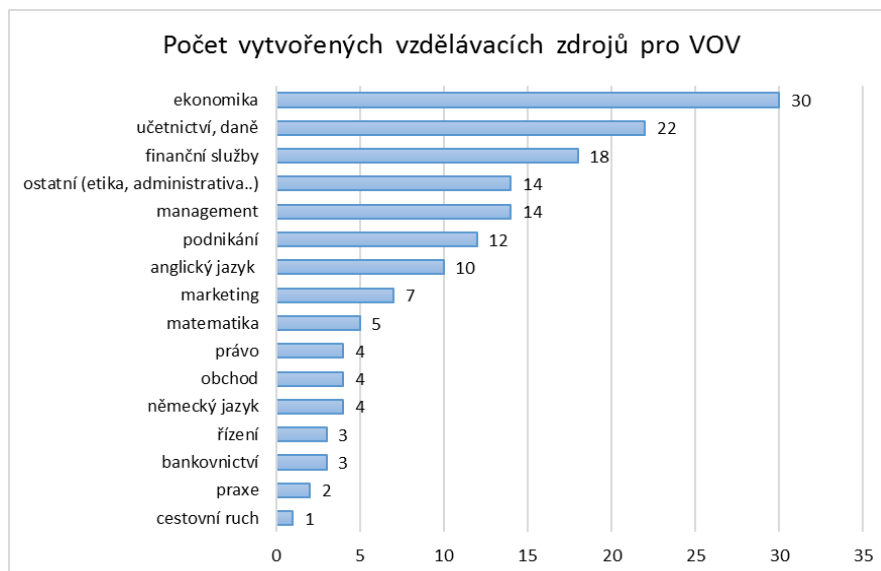
3.1 ANALÝZA STAVU OTEVŘENÝCH DIGITÁLNÍCH ZDROJŮ VOV

Vyšší odborné vzdělávání se potýká s absencí zdrojů pro výuku odborného cizího jazyka. U zdrojů oborově zaměřených je situace o něco příznivější. Součástí projektu vyššího odborného vzdělávání (VOV) byla tvorba otevřených digitálních zdrojů (ODZ) a Massive open online course (zkratka MOOC „hromadný otevřený online kurz“), které výrazně přispějí ke standardizaci a podpoře distančního vzdělávání. Dále byla vytvořena databáze materiálů, které byly pro tuto odbornou oblast vytvořeny v rámci OP VK, tyto jsou dostupné na <https://databaze.op-vk.cz/> a v rámci projektu VOV na <https://www.vovcr.cz/dbzdroje/>.

Při sběru dat za ekonomickou sekci lze konstatovat, že počet knih dostupných z OP VK je celkem 158, z nichž jsou některé nedostupné (nyní již neaktivní odkazy na www) a dále nejsou poplatné současnému aktuálnímu tématu díky turbulentně se rozvíjejícím změnám (účetnictví, daně, právo atd.). Pro pružnost a aktuálnost je nutné zachovávat takovéto zdroje dostupné s možností upgrade, ideálně automatizovanou formou přímého čerpání dat z oficiálních zdrojů.

Stav evidovaných digitálních zdrojů z OP VK je následující (viz graf), zastoupení nejvyšší mají ekonomika a účetnictví, cizí jazyky se pohybují na spodní hranici zastoupení počtu zdrojů, nejméně zdrojů je pro výuku práva a cestovního ruchu.

Graf č. 3: Počty digitálních zdrojů pro VOŠ ekonomická oblast

Zdroj: vlastní zpracování, data <https://database.op-vk.cz/>⁷

SWOT ANALÝZA:

Silné stránky

- Nově vytvořené a inovativní otevřené digitální zdroje a MOOC kurzy pro výuku VOŠ.
- Vysoká míra profesního zaměření výukových materiálů na www.vovcr.cz (později knihovna na asociaci VOŠ).
- Vyšší efektivita a zlepšení studijních výsledků díky dostatečné podpoře pro samostudium i vzdělávání studentů VOŠ.
- Podpora klasického vzdělání, ale i proces celoživotního učení.
- Snížení nákladů studentů a zvýšení dostupnosti vzdělávání na školách.

Slabé stránky

- Nedůvěra pedagogů a konzervativní přístup ke vzdělávání. Neochota zařazovat nové technologie do výuky, nízká digitální gramotnost.

⁷ Databáze výstupů projektů OP VK. Úvodní strana – Databáze výstupů projektů OP VK [online]. Copyright © 2014 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky [cit. 12.07.2021]. Dostupné z: <https://database.op-vk.cz/Product/Search/>

- Kvalita otevřených zdrojů „vlastní výroby“ značně variuje a není žádný garant kvality.
- Nedostatečná vybavenost hardwarem na všech stranách vzdělávacího procesu.
- Nedostatek učebních materiálů pro specifické obory VOŠ.

Příležitosti:

- Schvalovací doložky ministerstev (jako je tomu v případě klasických učebnic) zajišťující kvalitu otevřených zdrojů.
- Snížení zátěže životního prostředí (oproti klasickým tištěným učebnicím).
- Snadná úprava pro účely evaluačních prvků (testy, cvičení), upgrade materiálů v souladu se změnami obsahu.
- Financování tvorby a udržitelnosti zdrojů 1) státem; 2) školami; 3) studenty.

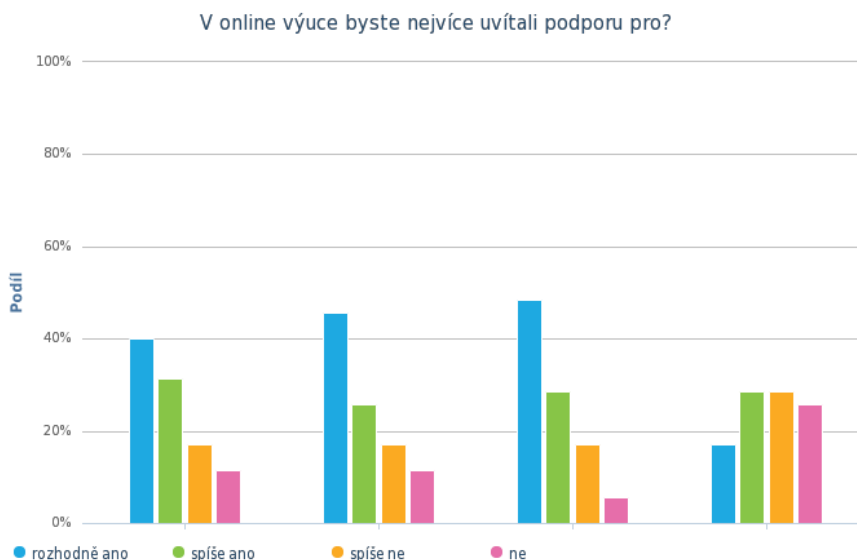
Hrozby:

- Neochota a nedůvěra pedagogů k inovativním prvkům učení, včetně nízké podpory pro jejich digitální gramotnost.
- Vysoké náklady spojené s tvorbou digitálních otevřených zdrojů.
- Nízký zájem studentů v důsledku pasivního přijímání informací (absence interaktivních prvků vs. kvalita výukového zdroje).

3.2 NÁVRH VIZE, KONCEPCE V OTEVŘENÝCH DIGITÁLNÍCH ZDROJÍCH

Otevřené digitální zdroje jsou nyní nedílnou součástí podpory výuky v distančním vzdělávání, tento fakt potvrzuje také dotazníkové šetření v rámci COVID. Nejvíce chybí v rámci online výuky pedagogům podpora pro online testy, dále cvičení (pracovní listy), ale také dostatečný studijní materiál.

Graf č. 4: Podpora pro online výuku na VOŠ

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření viz příloha

3.2.1 Návrh 1: Digitální knihovna pro VOV

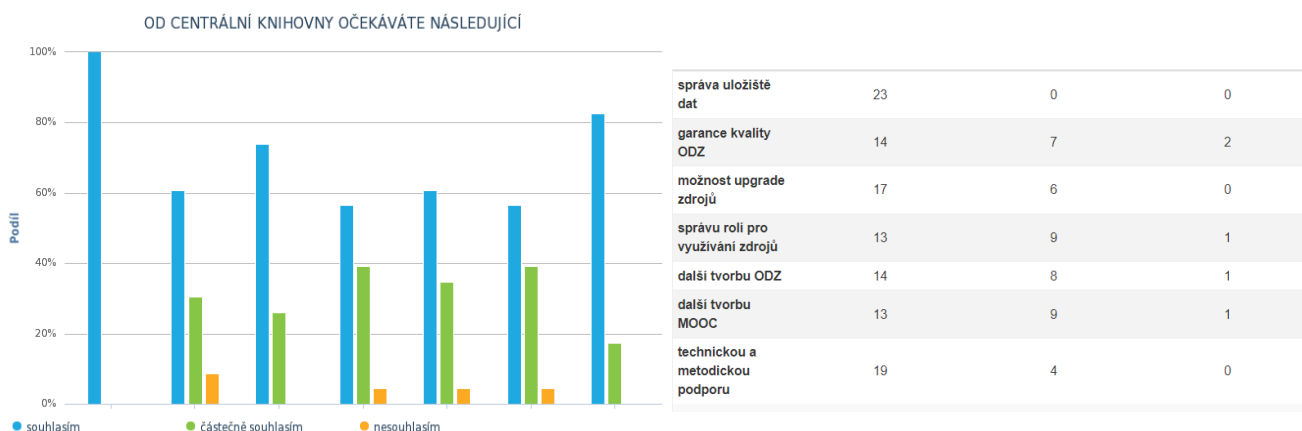
V rámci projektu vznikly digitální publikace pro výuku vyššího odborného vzdělávání se zaměřením na ekonomickou, humanitní, pedagogickou, technickou a zdravotnickou oblast. Tyto zdroje by měly zůstat dostupné VOŠ pro budoucí zachování kvalitní výuky i v online prostředí. Proto se většina sekcí shodla na realizaci Digitální knihovny pod patronací AVOŠ (Asociací vyšších odborných škol), kde budou knihy dostupné, ale také vznikne budoucí technické zázemí a opora pro správu a upgrade digitálních zdrojů.

Předpokládaná doba do plné realizace a funkčnosti knihovny je prosinec 2021 (ukončení hostingu dat na ČVUT pro knihovnu www.vovcr.cz).⁸

Budoucí uživatelé portálu digitální knihovny nejvíce očekávají správu dat a technickou i metodickou oporu včetně možnosti upgrade zdrojů.

⁸ Inovace VOV. Inovace VOV [online] [cit. 12.07.2021]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/> provozovatel portálu ČVUT v Praze, Fakulta elektrotechnická, Katedra telekomunikační techniky

Graf č. 5: Očekávání od centrální digitální knihovny

Zdroj: vlastní zpracování, data z dotazníkového šetření projektu VOV viz příloha

Za ekonomickou sekci projektu vyšších odborných škol vzniklo 5 oborových sad, tyto jsou rozděleny následovně:

<i>Společná sada pro ekonomickou oblast</i>	<i>celkem 13 zdrojů</i>
<i>63 Ekonomika a administrativa</i>	<i>celkem 25 zdrojů</i>
<i>64 Podnikání v oborech, odvětví</i>	<i>celkem 5 zdrojů</i>
<i>65 Gastronomie, hotelnictví a turismus</i>	<i>celkem 8 zdrojů</i>
<i>66 Obchod</i>	<i>celkem 7 zdrojů</i>

A dále vznikly 2 sady pro výuku cizího jazyka, tyto jsou rozděleny následovně:

- *Sada pro ANGLICKÝ JAZYK*
10 zdrojů
- *Sada pro NĚMECKÝ JAZYK*
10 zdrojů

Sady jazykové se dále dělí na jazyk všeobecný a jazyk odborný, aby byla podpořena vstupní i výstupní úroveň vzdělávání na vyšších odborných školách pro výuku cizího jazyka. Veškeré digitální zdroje jsou aktuálně dostupné na www.vovcr.cz.

3.2.2 Návrh 2: Rozvoj a tvorba ODZ a MOOC

ODZ – jsou digitální otevřené zdroje, které usnadňují přístup ke vzdělávání i ekonomickou náročnost studia. V rámci distanční výuky jsou pak nezbytným zdrojem podpory pedagogů a studijních informací studentů VOV. MOOC (anglicky Massive Open Online Courses) lze

charakterizovat jako digitální vzdělávací zdroje a zároveň specifický druh e-learningových kurzů. MOOC jsou kurzy určené pro větší počet účastníků, mohou být přístupné odkudkoli a komukoli, kdo má k dispozici připojení k internetu. Obvyklá délka kurzu je 6–8 týdnů. MOOCs jsou dostupné po celou dobu kurzu, tj. 24 hodin denně, 7 dní v týdnu.

V rámci rozvoje online vzdělávání při distanční výuce, jak prověřila pandemie COVID, jsou vhodným doplňkem výuky a zároveň v souladu se strategií digitálního vzdělávání je zájmem podpořit vznik metodických materiálů a vzdělávacích zdrojů začleňujících digitální technologie do výuky, podporu síťování, osobního vzdělávacího prostředí a on-line komunit.⁹

Projektem vyšších odborných škol bylo vytvořeno 5 MOOC kurzů:

63 Ekonomika a administrativa

- Tvorba podnikatelského plánu I.
- Tvorba podnikatelského plánu II.

64 Podnikání v oborech, odvětví

- Základy praxe sportovní masáže I.
- Základy praxe sportovní masáže II.
- Management a marketing ve sportu

65 Gastronomie, hotelnictví a turismus

- Zeměpis cestovního ruchu Evropy
- Činnost cestovních kanceláří a speciální druhy cestovního ruchu

66 Obchod

- Zasilatelství
- Komunikace v mezinárodním obchodu

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

- Tvorba jednotlivých prvků ODZ a MOOC
- Úvod do otevřeného vzdělávání a MOOCů

Veškeré kurzy a výukové zdroje jsou zveřejněny pod licencí Creative Commons CC BY a dostupné veřejnosti, nicméně pro efektivní a ověřitelný výstup vzdělávání v kurzech MOOC

---

⁹ Strategie digitálního vzdělávání ČR do roku 2020 | Databáze strategií - portál pro strategické řízení. Databáze Strategií - home | Databáze strategií - portál pro strategické řízení [online]. Copyright © [cit. 12.07.2021]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/strategie-digitalniho-vzdelavani?typ=struktura>

je potřebné, aby byl veden tutorem (lektorem) kurzu který garantuje výsledky učení a jejich ověření. Kurzy jsou dostupné na portále www.vovcr.cz.

S touto aktivitou souvisí také nezbytná potřeba technického zabezpečení funkčnosti:

Údržba a aktualizace SW prostředí MOOC kurzu (nepopisuje správu a údržbu samotného web serveru). V rámci projektu je provozována platforma Moodle 3.9 (LTS) (<https://moodle.org/>) šířená pod licencí GNU GPL. Tvůrčí komunita zajišťuje aplikaci podporu pro odstranění funkčních chyb u této verze do 10. 5. 2021 a opravu bezpečnostních chyb do 8. 5. 2023. Jedná se tak o v současnosti nejdéle podporovanou verzi Moodle (oproti verzi 3.10 a 3.11).

System Moodle je tzv. modulární, tj. umožňuje instalaci, případně tvorbu, dodatečné funkcionality ve formě doplňků (modulů). Tyto doplňky jsou programové celky s danou strukturou a lze používat prvky vytvořené komunitou (různými autory) nebo si vytvářet (naprogramovat) vlastní.

Grafické rozložení aplikace je definováno tzv. tématem (theme). V aplikaci lze využít témata šířená přímo se základní aplikací nebo využít volně šiřitelných témat, o jejich SW podporu se již stará sám autor tématu.

Jednotlivé verze Moodle se od sebe mírně odlišují v minoritní verzi (číslovka za tečkou) a více odlišují v majoritní verzi (číslovka před tečkou). Tyto odlišnosti mohou být důvodem nefunkčnosti některých doplňků a témat v novějších verzích. Podporu těchto prvků již zajišťuje autor příslušného doplňku.

Použité SW prostředí v rámci projektu pro MOOC kurzy:

- Moodle 3.9.6 (LTS)
- téma Klass v3.9 (autor LMSACE Dev Team) - https://moodle.org/plugins/theme_klass
- doplněk filtr vowels v1.2 (Kamil Łuczak) - https://moodle.org/plugins/filter_vowels
- doplněk modul H5P content types v1.0.5 (Daniel Thies) - https://moodle.org/plugins/qformat_h5p
- doplněk modul Custom certificate v3.9.0 (Mark Nelson) - https://moodle.org/plugins/mod_customcert
- doplněk modul Course checker v3.9-r2 (Fernfachhochschule Schweiz) - https://moodle.org/plugins/block_course_checker

vytvořené doplňky:

- doplněk modul Video s postranními titulky
- doplněk filtr VOV video redirect

Vzhledem k rozsahu aplikace a tím velkému množství potenciálních chyb je potřeba aplikaci udržovat aktualizovanou, a to včetně doplňků. Použité doplňky byly v době nasazení na platformu v aktivním stavu (tj. vychází pro ně aktualizace).

Údržba platformy spočívá zejména v identifikaci dostupnosti a kompatibility příslušného SW. Provedení kompletní zálohy (pro případnou obnovu - tj. všech souborů a databáze), provedení aktualizace a nahrání doplňků, testování. Po tuto dobu je systém nepřístupný. V případě, že dochází k nekompatibilitě verzí, je třeba zvážit návrat k původní verzi a vyčkat na opravu. Vlastní oprava převzatých doplňků je možná, avšak může činit problém v budoucí aktualizaci či zanesení nějaké neočekávané chyby.

Při jednoduché údržbě, kdy nedojde ke komplikacím či nekompatibilitě verzí lze očekávat náročnost 1 až 2 člověkodny cca jednou za půl roku. Při složitějších úpravách již záleží na charakteru problému.

3.2.3 Návrh 3: Rozvoj a tvorba pracovních listů a testů

Pracovní listy jsou vyučovací pomůcky, které obsahují logicky formulované a uspořádané profesní úkoly a otázky, kterými je rozvíjena činnost studentů. Cílem pracovních listů je získání a procvičování znalostí a dovedností. Studenti mohou pracovat samostatně, ale i ve skupinách, kdy procvičují schopnost spolupracovat. Důležitou součástí je také rozvíjení tvořivého přístupu k učivu a podněcování přirozené touhy po poznání. Dle dotazníkového šetření viz výše kapitola 3. 2. by pedagogové VOŠ uvítali portfolio pracovních listů pro nácvik dovedností studentů dle oborového zaměření, které výrazně napomohou integrovat zkušenosti do praktického života a osvojit si tak znalosti z profesního zaměření.

3.3 CÍL V OTEVŘENÝCH ZDROJÍCH PRO VOV

Cílem tvorby a návrhů v pokračujícím rozvoji portfolia otevřených digitálních zdrojů je soulad s naplněním strategie digitálního vzdělávání MŠMT, která formuje tři prioritní cíle:

- otevřít vzdělávání novým metodám a způsobům učení prostřednictvím digitálních technologií,
- zlepšit kompetence žáků a studentů v oblasti práce s informacemi a digitálními technologiemi,
- rozvíjet inforatické myšlení žáků a studentů. ⁸

Tímto by pro vyšší odborné vzdělávání mělo dojít ke zlepšení:

- kvality výuky ve VOV,
- přístupu k VOV,
- dostupnosti kvalitních materiálů,
- image VOV mezi odbornou a obecnou veřejností.

4 MODERNIZACE METOD HODNOCENÍ STUDENTŮ VOV

Po dobu existence vyššího odborného vzdělávání jsou využívány standardní metody hodnocení studentů VOŠ. V prvních letech byla nejrozšířenější metodou hodnocení číselná stupnice 1 – 4 se slovním doprovodem

- 1 – výborně
- 2 – velmi dobře
- 3 – dobře
- 4 – nevyhověl/a.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci vzdělávacích výsledků získává běžně učitel zejména těmito formami a metodami:

1. různými druhy zkoušek (test, orientační test, orientační ústní zkoušení atd.),
2. ústním zkoušením,
3. kontrolními testy a praktickými zkouškami,
4. analýzou výsledků činnosti studenta.

Běžně využívanou metodou hodnocení v současné době je kreditní systém. Ten je založen na přidělení kreditů jednotlivým předmětům v průběhu studia. Principem je přiřazení váhy jednotlivým předmětům na základě studijní zátěže studenta - kromě hlediska kontaktních hodin zahrnuje také další aktivity typu týmová práce, praxe, domácí příprava, exkurze atd. Tříletému studijnímu období odpovídá 180 kreditů.

Kreditní systém je často doplněn mezinárodní klasifikační stupnicí ECTS. Pro využívání převodů mezi klasifikační stupnicí ECTS a národní kvalifikační stupnicí je využívána převodní tabulka:

Tabulka č. 1: Převodní tabulka klasifikační stupnice ECTS

Bodové hodnocení v intervalu	100 - 91	90 - 81	80 - 71	70 - 61	60 - 51	50 - 0
Klasifikační stupnice ECTS	A	B	C	D	E	F
Slovní vyjádření	výborně	velmi dobře	dobře	uspokojivě	dostatečně	nedostatečně
Bodové hodnocení v intervalu	100 - 86		85 - 66		65 - 51	50 - 0
Národní kvalifikační stupeň	Výborně 1		Velmi dobře 2		Dobře 3	Nevyhověl 4

Zdroj: vlastní zpracování

V tomto kontextu je nutné věnovat pozornost vyhlášce o vyšším odborném vzdělávání 10/2005 v platném znění a zajistit soulad nových metod s rámcem daným vyhláškou zejména v §5. Tento paragraf vymezuje jak formu hodnocení, tak kontext jeho provádění poměrně velmi obecně a nespecifikuje konkrétní formáty ani nevylučuje nové metody. Vhodnou metodou hodnocení jsou také seminární a týmové práce.

Systém hodnocení je vhodné propojit s praxí a trhem práce. Absolventské práce se musí odvíjet od skutečného praktického projektu, který přináší konkrétní výsledky. Student tak dokáže nejen technickou dovednost, ale také schopnost zapojit se do celého procesu tvorby od komunikace s budoucím zaměstnavatelem, klientem, přes zpracování ekonomického zadání a vedení projektu až po finální prezentaci.

Zatímco inovativní metody hodnocení nacházejí větší odezvu u předmětů s přímočarou praktickou aplikací, jejich zavedení do teoretických oborů bude vyžadovat mnohem větší invenci a širší spoluúčasť učitelů na jejich formulaci a zavedení. Obzvláště vyučující tradičních akademických předmětů se mohou k inovativním metodám hodnocení stavět negativně.

U nedostatečně podrobně formulovaných vzdělávacích cílů potom není snadné zavádět inovace metod hodnocení, protože se tradiční hodnocení nevztahovalo k dosažení předepsaných vzdělávacích cílů založených na potřebách absolventa, ale k hodnocení

zvládnutí obsahu kurzu. Hodnocení se tak často soustředí na části obsahu předmětu, které jsou jen málo relevantní pro dosažení profilu úspěšného absolventa.

Jednou z velkých příležitostí výstupů tohoto projektu je zvýšení prostupnosti mezi VOŠ a vysokými školami. Mnoho absolventů VOŠ má zájem o další studium na VŠ a zpřehlednění znalostních standardů spolu se spolehlivými metodami hodnocení tomu může napomoci. Vysoké školy pak samy mohou získat větší zájem o přijímání studentů ze sektoru VOV.

Inovativní metody hodnocení také představují příležitost pro netradiční studenty, například z ekonomicky znevýhodněných podmínek, kteří často mají problémy s tradičními metodami hodnocení, přestože mají dostatečné znalosti a dovednosti. Nové metody proto zvýší jejich kvalifikaci a celkovou zaměstnatelnost.

Inovace metod hodnocení je také skvělou příležitostí, jak umožnit studentům dosáhnout úrovně B2 v rámci jazykového vzdělávání bez toho, aby museli skládat gramatické zkoušky, kde často hrají roli znalosti o jazyce a jeho gramatické struktury více než skutečná dovednost v daném jazyce komunikovat.

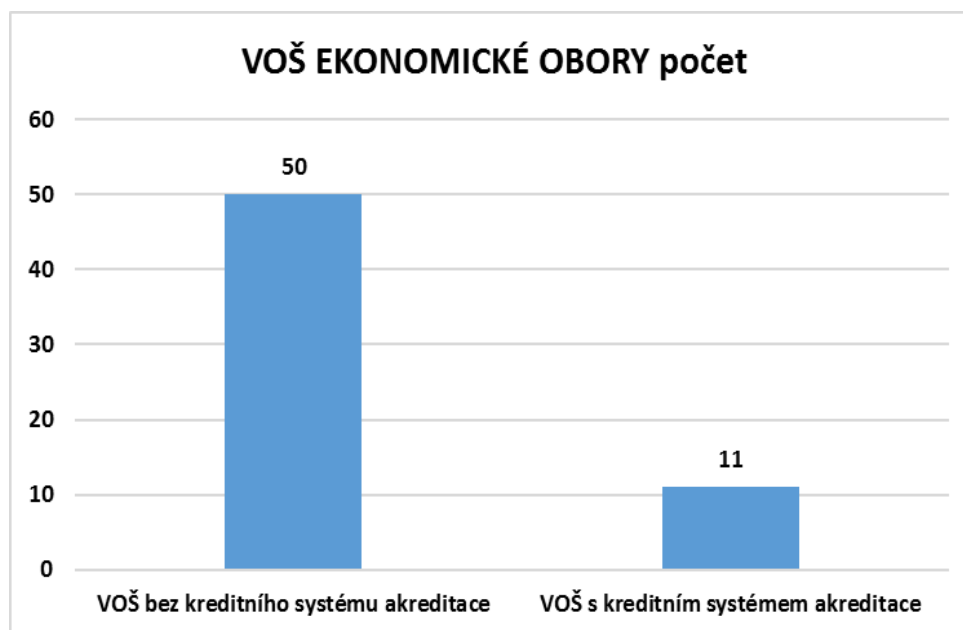
	Popis aktivity „modernizace metod hodnocení studentů VOV“
Vize	Nastavení způsobu a metod hodnocení studentů VOŠ tak, aby tyto byly přenositelné a mezinárodně uznávané.
Koncepce	Ve škole žadatele (a většině škol poskytujících VOV) je zavedený kreditní systém a způsob převodů kreditů pomocí systémů ECVET. Tento systém často není provázán přes všechny nabízené VP a souvisí s obdobím, kdy byly vzdělávací programy akreditovány. Je nutné nastavit systém metod výsledného hodnocení jednotně a nadčasově a provázaností na metody hodnocení používané na vysokých školách. Je nutné nastavit plošně kreditní systém tak, aby umožnil pokračování studentů ve studiu na vysokých školách a univerzitách; podílet se na mezinárodní mobilitě studentů terciárního vzdělávání v rámci ERASMUS+.

Cíle	Cílem je inovovat a upevňovat nové formy a metody hodnocení studentů VOŠ, sestavit metodiku s cílem k specifickým potřebám daným povahou jednotlivých ekonomických oborů. Necitlivá a příliš restriktivní hodnotící schémata by mohla vést k problémům při jejich zavádění a prohlubovat jejich nekonsistenci.
-------------	--

4.1 ANALÝZA STAVU HODNOCENÍ VOV

Pro vyšší odborné školy jsou pravidla hodnocení výsledků vzdělávání studentů stanovena vyhláškou č. 10/2005 Sb. o vyšším odborném vzdělávání § 5, bod č. 12 obsahuje možnost, nikoliv povinnost hodnotit výsledky vzdělávání studentů prostřednictvím kreditů, tento systém je však zaveden pouze na některých VOŠ. Z dostupných dat je patrná nízká zastoupenost v oborech s ekonomickým zaměřením a to pouze na 11 školách.

Graf č. 6: Zastoupení kreditního systému na ekonomických VOŠ

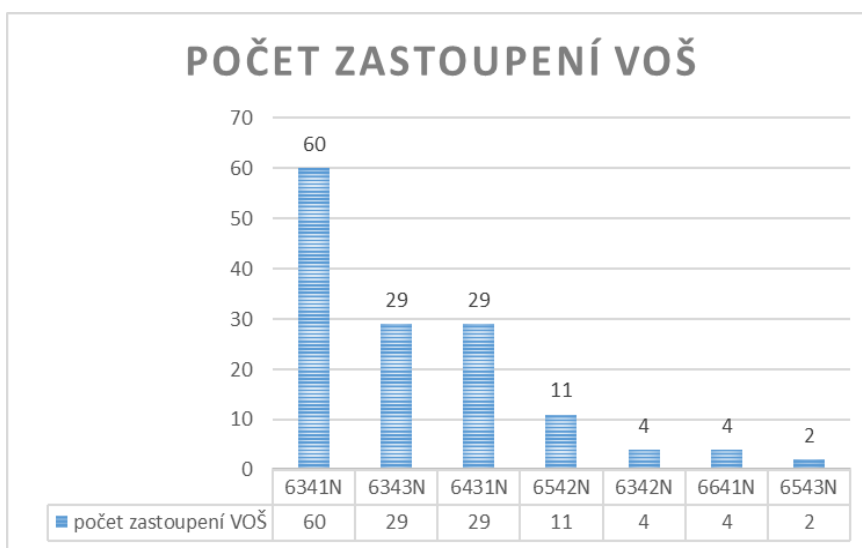
Zdroj: vlastní zpracování, data o VOŠ z Národního pedagogického institutu České republiky, Infoabsolent.cz¹⁰

Do roku 2012 čítala soustava skupin oborů ekonomických roztržitěnost na 192 programů vzdělávání, ta však k datu 31. 8. 2012 pozbyla platnosti a VOŠ se nyní řídí optimalizovaným

¹⁰ Vyšší odborné školy. Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce | Infoabsolvent.cz [online]. Dostupné z: <https://www.infoabsolvent.cz/Skoly/Seznam/VOS?PosTab=Reg&Vzd=20&NastavKraj=False&Kraj=CZ011>

nařízením vlády č. 211/2010 Sb. o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání § 1 Soustavy oborů vzdělání příloha nařízení část E2) Obory vzdělání poskytující vyšší odborné vzdělání. Do ekonomické oblasti vyššího odborného vzdělávání (VOV) nyní patří celkem 4 skupiny oborů vzdělávání.

Graf č. 7: Počet zastoupených oborů na VOŠ

Zdroj: Vlastní zpracování, data z MŠMT, Číselníky ve školství ¹¹

Oproti tomu vysoké školy se řídí zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) a nařízením vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství č. 275/2016 Sb. dle § 2, část pátá, ekonomické obory, které jsou identické s obory vyšších odborných škol.

Výrazným podnětem analytických dat je regionální zastoupení, které výrazně přispívá k pokrytí potřeb zvyšování podílu terciárního vzdělávání. Nicméně aktuálně se poskytování vzdělávání v rámci vysokých škol koncentruje do velkých měst. Pokud budeme porovnávat bakalářské obory, je jejich zastoupení v rámci profesních bakalářských oborů ekonomického zaměření nedostačující. Oproti tomu **sít' vyšších odborných škol zařazených do terciárního vzdělávání dokáže naplnit potřeby strategie zvyšování vzdělanosti populace ČR a to i z vrstev sociálně slabších uchazečů o vzdělávání.**

¹¹ Přehled číselníků, klasifikací a převodníků používaných v resortu školství, MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. Copyright ©2013 [cit. 05.07.2021]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/prehled-ciselniku-klasifikaci-a-prevodniku-pouzivanych-v>

SWOT ANALÝZA:

Silné stránky:

- Profesní zaměření oborů s důrazem na praxi studentů VOŠ.
- Škála hodnocení a rozložení studijního období identické s hodnocením vysokých škol.
- Zařazení do ISCED úrovně 6 terciárního vzdělávání.
- Schvalování akreditace podléhá akreditační komisi VOŠ, která zaručuje kvalitu vzdělávání.
- Ochota VOŠ ke změnám k prostupnosti ve vzdělávání.

Slabé stránky:

- Nejasné postavení VOŠ - vychází ze školského zákona, parametry vzdělávání jsou však nastaveny obdobně dle zákona o vysokých školách.
- Konflikt statutu SŠ a VOŠ při společné existenci (VOV není vnímáno jako terciární vzdělávání).
- Nejasné postupy v systému akreditací (absence standardů, přidělování oborových uskupení), absence standardů.
- Nejednotný systém hodnocení umožňující prostupnost a srovnatelnost vzdělávání s vysokými školami.

Příležitosti:

- Další profesní vzdělávání studentů – zaměstnanců, pracovníků (DVPP, CŽV, regulovaná povolání) v krátkodobých cyklech vzdělávání.
- Ochota VOŠ změnit označení některých výstupů oborů na BcP (profesní bakalář).
- Rychle se přizpůsobit nárokům na znalostní standardy v souladu s Průmyslem 5.0 (rychle se přizpůsobit změnám a požadavkům pracovního trhu).
- Akreditace dle standardů (hodnocení, praxe, odbornost, jazyky,...).
- Zavedení kreditního systému hodnocení do VOV (prostupnost na VŠ, ke studiu v zahraničí).
- Prostupnost (uznatelnost) vzdělávání díky standardům z VOŠ na VŠ.

- Využití absolventských prací, portfolií studentů VOŠ (podpora spolupráce s praxí, rozvoj pedagogů,...).
- Výchova vlastních budoucích pedagogů z řad absolventů.

Hrozby:

- Nesoulad v nástrojích pro prostupnost vzdělávání (standarty).
- Nedostatek odborných pedagogů a jejich zvýšené mzdové nároky spojené s udržením ve školském systému.
- Přístup k profesní odborné kvalifikaci i nevzdělávacím institucím na základě akreditace.
- Zákonné restriktce vzdělávání VOV (vlastní zákon pro VOŠ).

4.2 NÁVRH VIZE, KONCEPCE METOD HODNOCENÍ

Klíčová aktivita 4 v projektu VOV stanovuje dvě zásadní klíčové aktivity:

1. Vytvoření minimálního znalostního standardu absolventů VOV pro jednotlivé odborné oblasti/obory.
2. Nové metody hodnocení studentů a podpora odborné práce/odborné činnosti studentů VOV.

K bodu 1 klíčové aktivity 4 bylo nutné identifikovat potřeby vyšších odborných škol a jejich vyjádření k oborovému uskupení, které je částečně nedostačující a zavádějící v systematické identifikaci udělení akreditace pod příslušným kódem oboru.

Pro zachování prostupnosti vyšších odborných škol ve vzdělávání od středoškolského po vysokoškolské bylo potřeba nalézt takové optimální řešení, které bude identicky vhodné pro vyšší odborné vzdělávání a jeho pevné postavení ve vzdělávací soustavě ČR.

Při analýze stavu středních škol s ekonomickými obory zaměřenými bylo zjištěno identické oborové uskupení. Při porovnání s vysokými školami v oblastech vzdělávání ekonomických oborů pak identickou vazbu ve standardizaci obsahu.

Klíčové bylo analyzování legislativního rámce v regulovaných profesích, které spadají do ranku ekonomických oborů a je na ně kladena různorodost splnění kvalifikačních požadavků

pro výkon povolání. Legislativní nároky, které dávají možnost získat předpoklady pro splnění požadavků, často degradují úroveň a kvalitu dosaženého standardu pro výkon profese.

4.2.1 Návrh 1: Soustava oborů, standard ekonomické oblasti

Oborové uskupení vyšších odborných škol je identické oborům středních škol, pro jejich jednoznačnou identifikaci a porovnání v možnostech prostupnosti a uznávání roků studia je nutné toto oborové zastoupení ponechat s drobnými úpravami, lépe definujícími současné trendy trhu práce. Současná soustava oborů na vyšších odborných školách se řídí nařízením vlády č. 211/2010 Sb. o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, navrhovaná změna oborů by se promítla následovně, viz tabulka níže.

Tabulka č. 2: Navržené změny v soustavě oborů

SOUSTAVA OBORŮ		NÁVRH	PROSTUPNOST
63 Ekonomika a administrativa		změna	VÝSTUP
63-41-N/..	Ekonomika a administrativa	Zůstává	Bakalář (prostupnost)
63-42-N/..	Personální řízení	Finanční služby	Regulované povolání
63-43-N/..	Finančnictví a bankovníctví	Účetnictví a daně	Regulované povolání
64 Podnikání v oborech, odvětvích			
64-31-N/..	Management	Zůstává	Bakalář (prostupnost)
64-32-N/..	Marketing	Nové	Regulované povolání
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus			
65-42-N/..	Hotelnictví a gastronomie	Doplňeno	Bakalář (prostupnost)
65-43-N/..	Cestovní ruch	Zůstává	Regulované povolání
66 Obchod			
66-41-N/..	Obchod a podnikání	Obchod a podnikání	Bakalář (prostupnost)
66-42-N/..	Mezinárodní obchod a logistika	Nové	Bakalář (prostupnost)

Zdroj: vlastní zpracování

Nově by stanovení standardu pro vzdělávání odbornosti ekonomické bylo vhodné identicky propojit a doplnit s obsahovou strukturou ekonomické oblasti vysokých škol, které vychází z legislativního rámce vyhlášky 275/2016 Sb. část pátá pro vysokoškolské vzdělávání v ekonomických oborech, neboť vyšší odborné školy jsou předstupněm nebo srovnatelným

stupněm vzdělávání v bakalářských programech vysokých škol. Aby zůstala zachována flexibilita studijních programů, je nutné vymezit oborové struktury, ale nescházet jejich variabilitu jednoznačným definováním, jelikož trh práce probíhá v důsledku vývoje profesí turbulentními změnami, které by v budoucnu mohla přinést komplikace a nepružnost systému vzdělávání na vyšších odborných školách. Z tohoto důvodu je zde uveden návrh na doplnění oborové struktury tak, aby byla ponechána možnost vazby prostupnosti na středoškolské a vysokoškolské úrovni vzdělávání.

**Návrh na vklad do nařízení vlády č. 211/2010 Sb. nařízení vlády o soustavě oborů
vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání**

EKONOMICKÉ OBORY – celkové shrnutí obsahu

A. Základní tematické okruhy

- Management,
- Účetnictví,
- Finanční matematika, statistika,
- Finance,
- Mikroekonomie,
- Makroekonomie,
- Veřejná ekonomie,
- Marketing a obchod,
- Odvětvové a průřezové ekonomiky,
- Podniková ekonomika.

B. Výčet typických studijních programů

- Ekonomika a management,
- Kvantitativní metody v ekonomice,
- Podniková ekonomika,
- Management,
- Marketing,
- Finance a účetnictví,
- Bankovníctví, peněžnictví a pojišťovnictví,

- Logistika a mezinárodní obchod,
- Veřejné finance,
- Mezinárodní ekonomické vztahy,
- Cestovní ruch a turismus, hotelnictví.

C. Rámcový profil absolventa

a) S ohledem na typ studijního programu absolventi prokazují v odpovídající šíři a míře podrobnosti:

- znalosti klíčových ekonomických pojmů a kategorií a souvislostí mezi nimi v kontextu hlavních ekonomických teorií a ekonomických škol,
- znalosti finanční a účetní problematiky obecně a v návaznosti na svou užší profilaci,
- znalosti matematicko-statistických metod využitelných při zpracování ekonomických dat,
- znalosti světového dění z ekonomického a geopolitického hlediska se zaměřením na klíčové světové regiony,
- znalosti legislativního rámce fungování ekonomických právnických osob, včetně daňového rámce a způsobů účetního zachycení dat,
- znalosti principů investičního a finančního rozhodování ve vazbě na společenskou odpovědnost ekonomických právnických osob,
- znalosti aktuálních manažerských přístupů, podnikových činností a procesů, včetně metod, nástrojů a technologií (IT) k jejich řízení,
- znalosti relevantní pro přípravu na vrcholné manažerské funkce; rovněž znalosti širších souvislostí a dopadů ekonomické činnosti a principů udržitelného rozvoje.

b) S ohledem na typ studijního programu absolventi umí v odpovídající šíři a míře podrobnosti:

- kriticky porovnat pohledy standardních ekonomických modelů na klíčové ekonomické kategorie a mechanismy a zhodnotit jejich aplikace na aktuální hospodářsko-politické problémy,

- identifikovat, třídit a interpretovat ekonomická data včetně jejich explicitních a implicitních předpokladů při použití základních konceptů lineární algebry, matematicko-statistické analýzy a pravděpodobnostní metody,
- provádět kvantitativní a kvalitativní analýzu ekonomických dat,
- využívat informační technologie a softwarové podpory pro organizační, prezentační a analytické práce.

S ohledem na typ studijního programu se absolvent uplatní například:

1. jako ekonom,
2. jako analytik, manažer, konzultant, účetní, poradce, bankéř, znalec nebo odhadce,
3. specialista marketingu v oblasti cestovního ruchu,
4. specialista logistiky, obchodník.

D. Relevantní charakteristické profese

- účetních poradce,
- provozovatel cestovní kanceláře,
- průvodce v cestovním ruchu,
- daňový poradce,
- investiční zprostředkovatel,
- osoba odborně způsobilá pro oceňování majetku - věcí movitých, věcí nemovitých, nehmotného majetku, finančního majetku, obchodního závodu,
- realitní makléř,
- pojišťovací agent.

Specifické obory profesně zaměřené

Vycházejí z legislativního rámce ČR a jsou vesměs regulovanými profesemi. Tyto profese je možné zahrnout pod znalostní rámec kratší doby vzdělávání na vyšších odborných školách.

- Zákon č. 523/1992 Sb., o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (zákon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidátorech pojistných událostí), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 117/2020 Sb., ve znění zákona č. 422/ 2020 Sb., kterým se mění zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), zákon č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu.¹²

Tento návrh na vklad do legislativního rámce by měl standardizovat obsah vzdělávacích programů na vyšších odborných školách s ohledem na zachování flexibility potřeby oborů s vazbou na turbulentní změny trhu práce a vývoje budoucnosti profesí. Zároveň by měl zjednodušit a otevřít cesty k prostupnosti ze středních škol na vyšší odborné školy a vyšším odborným školám umožnit soulad s částí studia na vysokých školách.

4.2.2 Návrh 2: Kreditní systém na VOŠ ECTS a ECVET

Vedle již zavedeného kreditního systému ve vysokém školství vzniká nově Evropský systém přenosu kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu, který je určen k usnadnění přenosu, shromažďování a uznávání výsledků vzdělávání, a tím ke zlepšení mezinárodní mobility občanů. Důvodem k vytvoření kreditního systému je velká rozmanitost mezi národními vzdělávacími systémy, které neumožňují vzájemně porovnávat výsledky, kterých studenti dosáhnou během odborné přípravy. To následně způsobuje komplikace při navazující či doplňkové přípravě v jiném členském státě, ale také na tuzemské půdě soustavy vzdělávání

---

¹² Návrh soustavy oborů ekonomických, dle zákona 275/2016 Sb. Nařízení vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství. Zákony pro lidi - Sbirka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 14.07.2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-275>

ČR. Systém by podporoval nejen jednoduchý přenos formálního vzdělávání ve škole, ale i odborné přípravy v rámci pracovní činnosti a sběru zkušeností. Poznatky ze zahraničí je následně možné jednodušeji přenést a uplatnit při své kvalifikaci v domácí zemi.¹³

Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu - ECVET - má usnadnit uznávání výsledků učení za účelem získání kvalifikace v rámci mobility. ECVET souvisí s dalšími evropskými iniciativami, zejména s Evropským systémem pro přenos a akumulaci kreditů - ECTS, s rámcem Europass a s Evropským rámcem kvalifikací pro celoživotní učení- EQF.¹⁴

Hodnocení vzdělávání kreditním systémem je nastaveno v ČR dle evropského rámce na základě Boloňských dohod z roku 1999, jehož cílem je sjednotit a integrovat vysokoškolský systém v Evropské unii tak, aby byl srovnatelný.

Systém ECTS dává studentům větší volnost při výběru studijních programů. Rovněž zjednodušuje plánování, realizaci a hodnocení programů vzdělávání. Jedná se o hlavní nástroj boloňského procesu, jehož cílem je zvýšit mezinárodní srovnatelnost vzdělávacích systémů jednotlivých států. Kromě toho je díky systému možné různé typy vzdělávání, například univerzitní studium a odbornou praxí, spojit do jednoho studijního programu či programu celoživotního učení. 60 kreditů ECTS odpovídá celému jednomu roku studia nebo práce. Ve standardním akademickém roce jsou tyto kredity obvykle rozděleny do několika menších modulů. Typická „krátkodobá kvalifikace“ zahrnuje 90–120 kreditů ECTS. Program „prvního cyklu“ (neboli bakalářské studium) se skládá buď ze 180, nebo 240 kreditů ECTS.¹⁵

Pokud bude kreditní systém zaveden na vyšším odborném školství, výrazně se tím usnadní prostupnost k bakalářským oborům a jejich srovnatelnost s obory vyšších odborných škol.

---

¹³ Uznávání kreditů, EUROSOP.CZ Věcně o Evropě, Já a EU, Studium, [citace 14.7.2021]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/608/sekce/uznavani-kreditu/>

¹⁴ Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET), Národní ústav odborného vzdělávání. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. Copyright © 2008 QCM [cit. 14.07.2021]. Dostupné z: <http://www.nuov.cz/evropsky-system-prenosu-kreditu-v-odbornem-vzdelavani>

¹⁵ Evropský kreditní systém pro vysokoškolské vzdělávání (ECTS) | Education and Training. European Commission | Choose your language | Choisir une langue | Wählen Sie eine Sprache [online] [cit. 14.07.2021]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/education/node/90_cs

4.2.3 Návrh 3: Bodový systém hodnocení portfolia studenta

Portfolio je účelný a komplexní soubor dokumentů a výsledků práce, který vypovídá o systematickém a kontinuálním úsilí studenta dosáhnout co nejlepších výsledků vzdělávání. Aby byl systém transparentní a spravedlivý, včetně skutečné vypovídající hodnoty dosažených výsledků, je nutné nastavit takové hodnocení, které bude objektivním odrazem očekávaných výsledků vzdělávání studenta vyšší odborné školy.

Pravidla pro hodnocení vycházejí z požadavků akreditovaných vzdělávacích programů, jsou součástí školního řádu a obsahují vždy:

- hodnocení výsledků vzdělávání,
- kritéria stupňů prospěchu, kritéria kreditního systému vzdělávání,
- podrobnosti o komisionálních zkouškách,
- průběh a způsob hodnocení ve vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

Hodnocení studentů probíhá prostřednictvím bodovacího systému a je vyhodnocováno jednou za období (letní/zimní) na pedagogické radě. Výsledné hodnocení je vyjádřeno známkou. Prospěch studenta v jednotlivých předmětech je vyjádřen klasifikačními stupni, které se získávají ze standardních převodních tabulek mezi počtem získaných bodů a klasifikačními stupni. Počet získaných bodů je automaticky převeden podle standardní tabulky na klasifikaci výborný až dobrý pro výsledky klasifikovaný zápočet a zkouška, zápočet se vyjadřuje formou splněno/nesplněno. Základní pravidlem pro stanovení bodů jednotlivého předmětu je počet kreditů vyjádřený násobkem 100 následovně:

Hodnocení předmětu = počet kreditů x 100 bodů

Tabulka č. 3: Převodní tabulka určuje stupnici dosažených výsledků

Známka	Škála v %	100		200		300		400		500		600		700		800		900		1000	
1	90 %	100	90	200	180	300	270	400	360	500	450	600	540	700	630	800	720	900	810	1000	900
2	80 %	89	80	179	160	269	240	359	320	449	400	539	480	629	560	719	640	809	720	899	800
3	60 %	79	60	159	120	239	180	319	240	399	300	479	360	559	420	639	480	719	540	799	600

Bodové hodnocení pro jednotlivé studijní úkony z celku bodů za studijní období

Známka	Škála v %	10		20		30		40		50		60		70		80		90		100	
1	90 %	10	9	20	18	30	27	40	36	50	45	60	54	70	63	80	72	90	81	100	90
2	80 %	8	8	17	16	26	24	35	32	44	40	53	48	62	56	71	64	80	72	89	80
3	60 %	7	6	15	12	23	18	31	24	39	30	47	36	55	42	63	48	71	54	79	60

Zdroj: vlastní zpracování, bodový systém školy Ekonom Litoměřice ®

Vzdělávací výsledky studentů vyšší odborné školy podléhají těmto kritériím hodnocení:

- Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého studenta ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.
- Výsledky vzdělávání studentů odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů.
- Studenti školy jsou motivovaní k dosahování dobrých výsledků a projevují sociální a osobnostní kompetence a občanské hodnoty.
- Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost studentů v průběhu, při ukončování studia a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.

4.3 CÍL V MODERNIZACI METOD HODNOCENÍ VOV

Cílem v modernizaci metod je dosáhnout toho, aby absolventi byli vybaveni takovými znalostmi, vědomostmi a kompetencemi, které zajistí jejich úspěšnost v dalším vzdělávání a přispějí ke zvýšení kvality jejich života. Vzdělávací výsledky studentů musí odpovídat požadavkům realizovaných vzdělávacích programů, musí motivovat k dosahování co nejlepších výsledků podle schopností studentů a docílit toho, aby studenti uměli své vědomosti a schopnosti prokázat a uplatnit v průběhu vzdělávání a v praktickém a profesním životě.

Pokud bude zaveden kreditový systém hodnocení, dosáhne vyšší odborné vzdělávání lepšího postavení i srovnatelnosti v pregraduálním a (post)graduálním cyklu vzdělávání. Mimo jiné bude sloužit k naplňování různých potřeb – individuálních, akademických a trhu práce, rozdíl mezi nimi spočívá v odlišných výstupech z učení a osvojených kompetencích. Nepopíratelná přednost ECTS je možnost srovnatelného uznávání kreditů mezi školami, které mají tento systém zavedený.

5 INOVACE ODBORNÉ PRAXE NA VOŠ

Absolventi vyšších odborných škol dlouhodobě patří na trhu práce mezi vyhledávané uchazeče o zaměstnání ve zdravotnických, pedagogicko-sociálních, ekonomických, humanitních a nejvíce v technických oborech.

Vysoce hodnocenou a často zmiňovanou výhodou je zejména velké sepětí s praxí a zkušenostmi získané již během studia, jelikož téměř 50 % pedagogů na vyšších odborných školách jsou odborníci z praxe. Není tedy nic překvapivého, že se absolventi rychle zapracovávají a velmi záhy po nástupu se v každodenní praxi prezentují vysokou mírou praktických dovedností. Tím rovněž naplňují očekávání zaměstnavatelů, kteří požadují v co nejkratší době zařazení do pracovního procesu na plný výkon.

„U absolventa VOŠ se po nástupu do zaměstnání zkracuje díky absolvované praxi adaptační doba přibližně na třetinu.“ (2015, Ing. David Lesch, generální ředitel AV Media, a.s.)

„Často jako zaměstnavatelé vytýkáme školskému systému, že připravuje studenty na úkoly plynoucí z potřeb minulosti. Vyšší odborné školství dokazuje, že lze studenty vybavit znalostmi a dovednostmi i na řešení potřeb zítřka.“ (2016, Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA, prezident Unie zaměstnavatelských svazů ČR)¹⁶

	Popis aktivity „inovace odborné praxe na VOŠ,,
Vize	Zkvalitnit a inovovat odborné praxe.
Koncepce	Vytvořit webový portál s možností registrace pro všechny školy poskytující vyšší odborné vzdělávání za všechny jednotlivé odborné oblasti, na kterém budou vždy novinky a aktuality ohledně portálu praxí (zákony, nově vložené školy a organizace, elektronická příručka napříč všemi oblastmi „Jak se nejlépe připravit na praxi“, vzorové smlouvy se zaměstnavateli aj.). Studenti budou moci zveřejnit své portfolio, zadávat poptávku po praxi v konkrétním podniku či na konkrétní pozici atp.

¹⁶ Původní znění vstupní vize v projektu VOV pro klíčovou aktivitu 5 - Inovace odborných praxí na VOŠ

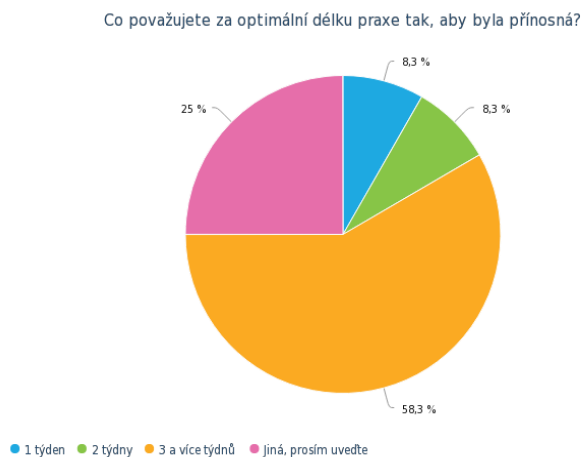

	<p>Zaměstnavatelé budou moci vytvářet a editovat pozice praxí pro studenty, žádosti studentů o avizovanou pozici odsouhlasit nebo zamítnout, zadávat hodnocení o absolvované praxi atp.</p> <p>Povinností pedagogických pracovníků škol bude nahlížet do hodnocení ze strany organizací a do reportů studentů, zadávat termíny praxí dle nastavení podmínek oborů dané školy, nastavovat podmínky pro splnění praxe, frekvenci odevzdávání reportů studentů a způsoby hodnocení ze strany zaměstnavatelů. Po odsouhlasení daného studenta na praxi u konkrétní organizace mu portál dovolí editovat a vygenerovat smlouvu o praxi. Všechny uzavřené a vygenerované smlouvy budou v portálu archivovány. Učitel praxe také bude moci zadávat aktuality pro studenty jeho školy.</p>
Cíle	<p>Cílem je zkvalitnění, zjednodušení a zprůhlednění systému a koncepce spolupráce škol s organizacemi a institucemi, které poskytují prostor a know-how pro realizaci odborné praxe studentů včetně možnosti snadných kontrol nadřízených orgánů.</p>

5.1 ANALÝZA STAVU ODBORNÝCH PRAXÍ NA VOŠ

Odborné praxe, profesně zaměřené na vyšších odborných školách, jsou nespornou výhodou studia a přípravy absolventů. V rámci projektu bylo navázáno na již vytvořený **portál Registr praxí z fondu ESF** na <https://studentske-praxe.cz/>. V dotazníkovém šetření jsme se zaměřili na několik faktorů. Jedním z nich byla délka praxe, kterou společnosti považují za efektivní pro osvojení dovednosti a nácvik v reálném prostředí. Z celkového počtu respondentů 58,3 % firem považuje za optimální délku efektivní praxe 3 a více týdnů (lépe 4 týdny dle doplňujících informací), toto kritérium vyšší odborné školy dlouhodobě splňují.

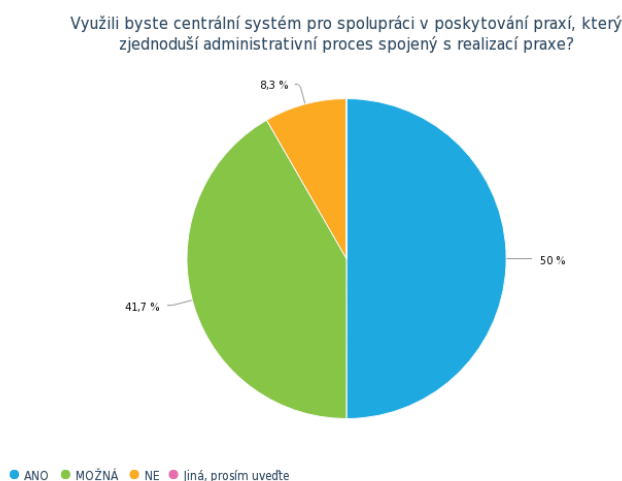
Graf č. 8: Optimální délka praxe

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Dalším sledovaným faktorem byla centralizace praxí v jednotném systému, který byl vytvořen v rámci projektu VOV. Z celkového počtu by 50 % firem využilo jednotný systém, dalších 41,7 % možná (u některých firem zapojených do dotazníkového šetření je tento fakt ovlivněn nezkušeností v praxi s centrálním systémem). Značná část firem pocítuje jako problematické vyčlenit odborníka pro vedení praktikanta na odborné stáži (praxi) a dalším zatěžujícím faktorem je administrativní zátěž spojená s průběhem a reflexí praxe. Celkově lze konstatovat, že firmy by optimalizovaný systém praxí uvítali.

Graf č. 9: Zájem o centrální systém praxí

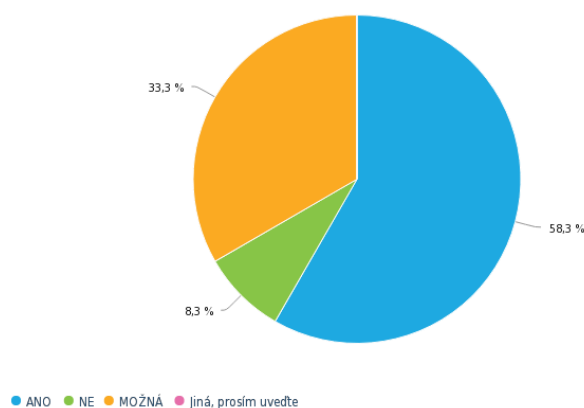

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Pro efektivní využití a potenciál výchovy prakticky zaměřeného studenta s kvalitním výstupem je vhodným řešením motivace, ta spočívá v ocenění studenta nejen ze strany školy v rámci hodnocení praxe, ale také ze strany zaměstnavatele (firmy). Jednoduchým nástrojem, který je výstupem projektu VOV ekonomické sekce, je mimo jiné certifikace (doporučení) studenta pro praxi v oboru, navazující na předchozí teoretické i praktické zkušenosti. Takový student si vytváří portfolio hodnocení praktických dovedností napříč vzdělávacími etapami a úrovněmi, které je schopen následně využít při žádosti o práci. Do takového systému by se zapojilo 58,3 % firem a 33,3 % firem občas (tento fakt opět plyne z nezkoušenosti některých respondentů se systémem Registr praxí).

Graf č. 10: Doporučení studenta z odborné praxe

Bylo by pro vás přínosné vystavit studentovi doporučení z praxe a takového studenta si dle doporučení také vybrat?

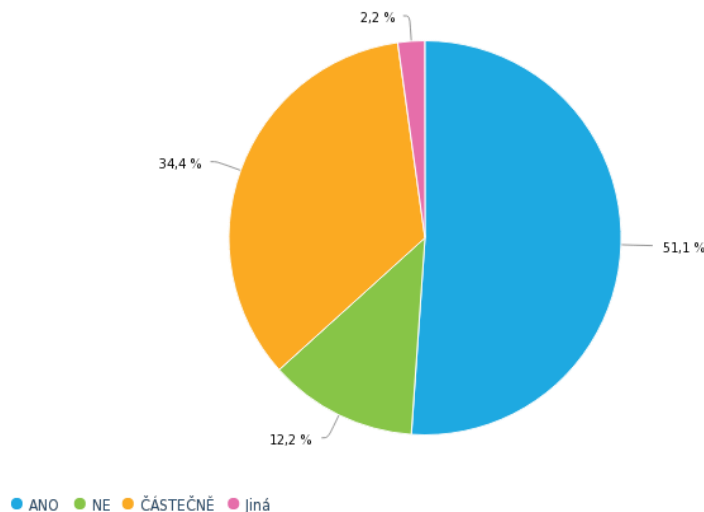

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Důležitým faktorem odborných praxí na vyšších odborných školách je reakce na turbulentní vývoj budoucnosti profesí. Z dotazníkového šetření vyplývá potřebný cíl pro budoucnost vývoje ve vzdělávání, a to podílení se firem na zpětné vazbě žádoucích kompetencí absolventů škol. Na zpětné vazbě by se podílelo 51,1 % firem a dalších 34,4 % částečně.

Graf č. 11: Zpětná vazba kompetencí budoucích absolventů VOŠ

Máte zájem se podílet na zpětné vazbě vašich budoucích potřeb kompetencí, které preferujete od budoucích absolventů?

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

SWOT ANALÝZA:

Silné stránky

- Dlouhodobé profesně zaměřené praxe na VOŠ (zpravidla 4 a vícetýdenní blok).
- Dlouhodobé zkušenosti s propojováním teoretických, praktických a profesních dovedností studentů VOŠ.
- Vytvořené široké zázemí spolupracujících firem s vyššími odbornými školami.
- Uplatnění absolventů na trhu práce.
- Ochota škol i zaměstnavatelů ke společnému centralizování poskytovaných praxí.
- Povinná účast odborníků u závěrečných zkoušek a absolutoria VOŠ.

Slabé stránky

- Nedůvěra a předsudky zaměstnavatelů vůči studentům. Očekává se praktikant SŠ, nikoliv dospělý student VOŠ s manažerskými či profesními dovednostmi.
- Instruktor nemá možnost věnovat se studentům v takové míře, jak by bylo potřeba, aby byla praxe opravdu přínosná.

- Instruktoři praxe nejsou pedagogičtí pracovníci, jejich vedení nemusí být vždy optimální, tj. nevede k vhodnému rozvoji praktických profesních dovedností.
- Nízká motivace studentů k výkonům na odborné praxi, absence dlouhodobého a systematického rozvoje hodnocení odborné praxe.

Příležitosti

- Prolínání a propojování vzdělávání a odborné praxe s vazbou na NSK, NSP (kompetenční modely).
- Využití potenciálu odborníků ve firmách, kteří by se mohli podílet na vzdělávání (např. nevyužitý potenciál zaměstnanců ve firmách ve věku 50/60+).
- Ukotvení VOŠ ve vzdělávacím systému a posílení prostupnosti do terciárního vzdělávání profesních bakalářů.
- Efektivní a pružná reakce na oborovou skladbu odpovídající regionální i celostátní poptávce trhu práce ve střednědobém horizontu.

Hrozby

- Ohodnocení pedagoga v porovnání s odborníkem ve stejném oboru u zaměstnavatelů (odchody z pedagogické profese).
- Nejednotný výklad školské a související legislativy různými aktéry (MŠMT, zřizovatel, ČŠI, školy, zaměstnavatelé).
- Omezená ochota a možnosti zaměstnavatelů uvolňovat pro výuku své odborníky.
- Tlak na inovace a zrychlující se technologický vývoj vyvolávají potřebu získávání nových a aktualizaci stávajících dovedností pedagogů.
- Omezená znalost vzdělávacího programu pro daný obor ze strany zaměstnavatelů, z něj plynoucí omezená schopnost zapojit se do utváření obsahu odborné praxe.¹⁷

---

¹⁷ Národní pedagogický institut České republiky (dříve Národní ústav pro vzdělávání) [online]. Copyright © [cit. 15.07.2021]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/P_KAP/ke_stazeni/pojeti_decizni_sfera/spoluprace_skol_se_zamestnavateli_II_manazerske_shrnuti_III_SWOT_analyza.pdf

5.2 NÁVRH VIZE, KONCEPCE ODBORNÝCH PRAXÍ NA VOŠ

V odborné praxi jsou kritéria hodnocení definována takto:

Student v průběhu jednotlivých praxí naplňuje kritéria kompetenčních modelů a pracuje s následujícími nástroji:

- portfolio,
- cíle učení,
- kompetence,
- supervize (podpora profesionálního růstu, propojení teorie s praxí).

Protože metodika by měla být obecná a pokrývat celé spektrum oborů, musí být kompetenční model značně zjednodušující. Vlastní kompetenční model je rozdělen do skupin kompetencí a ty jsou dále členěny do kompetencí, znalostí a dovedností.¹⁸

Hodnocení pak probíhá jednak ze strany garanta odborných praxí, ale také ze strany zaměstnavatele (instruktora) na praxi studenta. Podíl celku určuje škola v pravidlech hodnocení dle bodového systému, viz výše kapitola 4.

V dokumentu ministerstva „Formální rámec pro posuzování vzdělávacích programů vyššího odborného vzdělávání“ je uvedeno, že tento návrh musí mimo jiné zahrnovat „obsah předmětů včetně odborné praxe, návrh fyzických nebo právnických osob, na jejichž pracovištích se bude odborná praxe konat“.

Ačkoli rozsah povinné odborné praxe není stanoven, Akreditační komise pro vyšší odborné vzdělávání posuzuje rozsah praxe s ohledem na školou povinně vypracovaný profil absolventa.¹⁹

5.2.1 Návrh 1: Centrální systém poskytování praxí

V rámci projektu VOV ekonomické sekce bylo navázáno na projekt ESF a rozvíjen dále systém inovace poskytování centralizace odborných praxí na portálu **Registr praxí**. V rámci zaměření na vyšší odborné školy byl systém rozvinut na filtrování podle:

- regionu,
- oboru,

---

¹⁸ Metodika Realizace odborné studentské praxe - PDF Free Download. Documents Professional Platform - PDF Download Free - ADOC.PUB [online]. Copyright © 2021 ADOC.PUB. All rights reserved. [cit. 15.07.2021]. Dostupné z: <https://adoc.pub/metodika-realizace-odborne-studentske-praxe.html>

¹⁹ Česká-republika: Programy mimo bakalářskou a magisterskou strukturu | Eurydice. [cit. 15.07.2021]. [online]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/programmes-outside-bachelor-and-master-structure-21_cs

- typu školy,
- novinky,
- dle klíčových slov,
- pro zaregistrované studenty a poskytovatele, kteří mají spolupráci s jejich školou.

Cílem bylo propojit odborné praxe s cyklem vzdělávání studenta a vazbou na motivaci vyhodnocením včetně doporučení z odborné praxe pro budoucí uplatnění na trhu práce. Spolupráce v projektu přinesla vyšším odborným školám základ zainteresovaných aktérů v počtu více než 367 poskytovatelů praxí a do konce projektu se jejich stav zvýšil na aktuálních 455 zapojených zaměstnavatelů napříč ČR. Stejně tak se zvýšil podíl registrovaných vyšších odborných škol.

5.2.2 Návrh 2: Vyhodnocení odborné praxe VOV, administrativní podpora

Portál Registr praxí umožňuje efektivně využít administrativních nástrojů povinných k absolvování praxe ze strany školy, zaměstnavatele i studenta. Pro jednotlivé studijní programy jsou definované standardy kompetencí, tedy souhrn dovedností, které studenti prokazují v praxi. Není povinnost hodnotit všechny. Škála hodnocení je nastavena od 9, kdy jde o nejlepší hodnocení, 0 nejhorší. Lze přidat i slovní hodnocení. Po odeslání hodnocení vidí škola u studenta, jak v jednotlivých dovednostech uspěl a kdo hodnocení vystavil.

Tento systém hodnocení může být veden napříč celým cyklem vzdělávání, tedy od střední školy až po dosažení terciárního vzdělání.

Deník z praxe je jednou z reportovaných sestav. Zpravidla deník z praxe vyplňuje žák/student a nahrazuje papírovou formu. Firmy mají možnost přes report nahlásit např. problémy se studentem či zaslat zpětnou vazbu škole. Jak pro hodnocení, tak pro report platí, že je možno jej rozepsat, uložit a dokončit později. Teprve až hotový pak odeslat. Report i hodnocení zpravidla píše vedoucí praxe, který má v Registru praxí svůj vlastní účet spravovaný firmou. Nejde však jen o report, tedy deník z praxe, ale také hodnocení praxe a výkaz práce studenta.

5.2.3 Návrh 3: Predikce vývoje budoucnosti profesí

Poskytovatelé praxí, ale i školy mají možnost se k jednotlivým standardům vyjadřovat a hodnotit jejich pohled, které dovednosti jsou více a které méně důležité. Pokud některá

důležitá dovednost ve Standardu praxí chybí, mají možnost přímo v Registru praxí danou kompetenci ke standardu navrhnout jako novou a ostatní mohou přidat své hodnocení, zda považují kompetenci za důležitou.

Tento modul dává školám a firmám trvalou udržitelnost a aktuálnost potřebných kompetencí, které se promítají následně do samotného standardu praxe pro danou oblast. Pro školy je to důležitá zpětná vazba z praxe vedoucí k orientaci ve vývoji profesí.

Firmy a organizace poskytující praxe mohou aktivně ovlivňovat, jak bude profil absolventů vypadat. Mají možnost k jednotlivým standardům praxe navrhovat vlastní kompetence, které jsou z jejich pohledu důležité. Mohou se vyjadřovat i k navrhovaným kompetencím. Nově navrhované kompetence (dovednosti) se v případě širšího zájmu poskytovatelů praxe stávají součástí standardu praxí. Pro školy je tato zpětná vazba z praxe velmi důležitá a těmito moduly se i firmy nejen skrze praxe stávají součástí vzdělávacího systému.

5.2.4 Návrh 4: Legislativní ukotvení odborné praxe (akreditace oborů)

Legislativní ukotvení požadavků na odbornou praxi v minimálním rozsahu a obsahu, které odpovídají předpokladům pro výkon zaměření budoucí profese (především regulované), například vyhláškou o minimálních požadavcích na studijní programy ekonomických profesí (např. účetnictví, finance, turismus, pojišťovnictví, bankovníctví atd.), zároveň ukotvení v požadavcích na akreditaci studijního programu.

6 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ NA VOŠ

Zákon umožňuje vyšším odborným školám realizovat další formy vzdělávání, které sice neposkytují jako výstup dosažení dalšího stupně vzdělávání v rámci školského systému ČR, ale zajišťují rozšíření a upevnění již získaných znalostí a získání nových dovedností a kompetencí na vysoké úrovni. Tím absolvent získá odbornost uplatnitelnou v praxi tak, aby se zvýšila jeho atraktivita na trhu práce.

Vyšší odborné školy mohou další vzdělávání poskytovat v různých formách:

- odbornými specializačními kurzy,
- kurzy rozšiřujícími náplně jednotlivých předmětů.

Základním dokumentem pro návrh je Strategie celoživotního učení ČR pro ostatní průřezové a dílčí koncepce a politiky v této oblasti a představuje ucelený koncept celoživotního učení, který byl schválen vládou ČR usnesením č. 761 ze dne 11. 7. 2007.

	Popis aktivity „další vzdělávání na VOŠ“
Vize	Zkvalitnit a inovovat další vzdělávání na VOŠ jak v oblasti DVPP pro samotné pedagogy, tak laickou i odbornou veřejnost.
Koncepce	Má-li další vzdělávání plnit svou funkci, která je mu vymezena zákonem, je nutné, aby svým obsahem odpovídalo požadavkům na kvalifikace současných povolání existujících na trhu práce v ČR. Další vzdělávání je cíleno především na pracující osoby, které si potřebují rozšířit kvalifikaci, případně získat kvalifikaci novou. Má-li být další vzdělávání smysluplné, musí svým obsahem odpovídat požadavkům na kvalifikace současných povolání existujících na trhu práce v ČR a primárně se zaměřit na Národní soustavu povolání (NSP) vytvořenou Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Národní soustavu kvalifikací

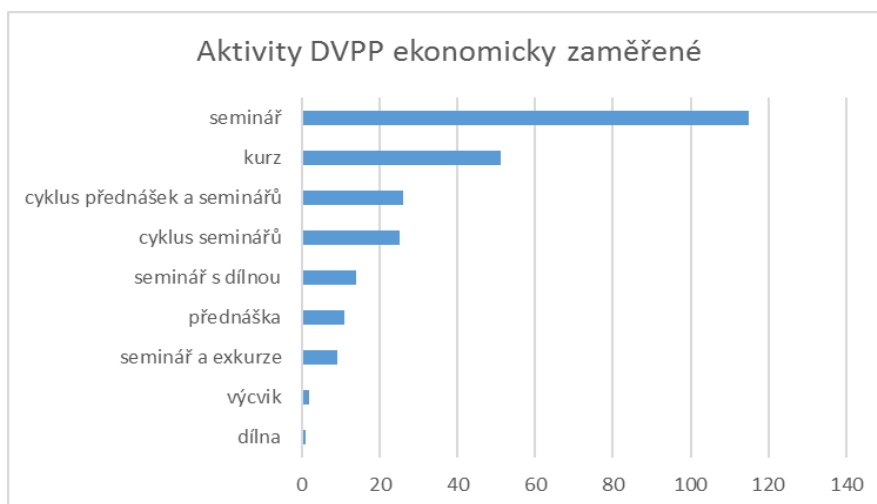
	<p>(NSK) vytvořenou Národním ústavem pro vzdělávání.</p> <p>Český statistický úřad oznámil s účinností od 1. září 2016 aktualizaci Klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO). Je nutné tyto změny sledovat (více na www.czso.cz) a pružně reagovat s nabídkou kurzů dalšího vzdělávání.</p> <p>Je nutné akcentovat nově vzniklé profese, pro které může být rozšiřování kvalifikace pracovníků zcela klíčové, a to zejména prostřednictvím různých typů kurzů dalšího vzdělávání. Další vzdělávání musí být dostatečně atraktivní, a to jak s ohledem na personální a materiální zajištění výuky, tak s ohledem na výukové metody, které se při jeho realizaci využívají.</p> <p>Proto je vhodné využít potenciál vyšších odborných škol, atraktivitu unikátních vzdělávacích programů, vysokou pedagogickou kvalitu vyučujících s vazbou na odborné prostředí praxe a kvalitní a moderní zázemí většiny vyšších odborných škol.</p> <p>Ke splnění tohoto cíle je nutné provést v návaznosti na již zmíněné NSK a NSP důkladnou a podrobnou analýzu potřeb zaměstnavatelů v oborech patřících do ekonomické oblasti (ekonomika a podnikání, personální řízení, finančnictví a bankovníctví, management, hotelnictví a cestovní ruch) a reflektovat na ni.</p> <p>Současně je ale nezbytné na dynamicky se vyvíjejícím pracovním trhu predikovat budoucí potřeby zaměstnavatelů.</p>
Cíle	Cílem je zkvalitnění a rozšíření systému dalšího a celoživotního vzdělávání tak, aby vyšší odborné školy zúročily svůj potenciál lidský, odborný, materiální, znalostní a pedagogický.

6.1 ANALÝZA STAVU DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ NA VOŠ

V současné době je pod MŠMT v intervalu konce platnosti osvědčení od 15. 07. 2021 do 15. 07. 2023 akreditováno 254 schválených akcí s osvědčením, z toho jsou nejvíce

zastoupeny realizace DVPP formou seminářů v počtu 115 a dále kurzy v počtu 51, ostatní formy jsou zastoupeny ve výrazně nižším počtu.

Graf č. 12: Akreditované akce DVPP dle MŠMT

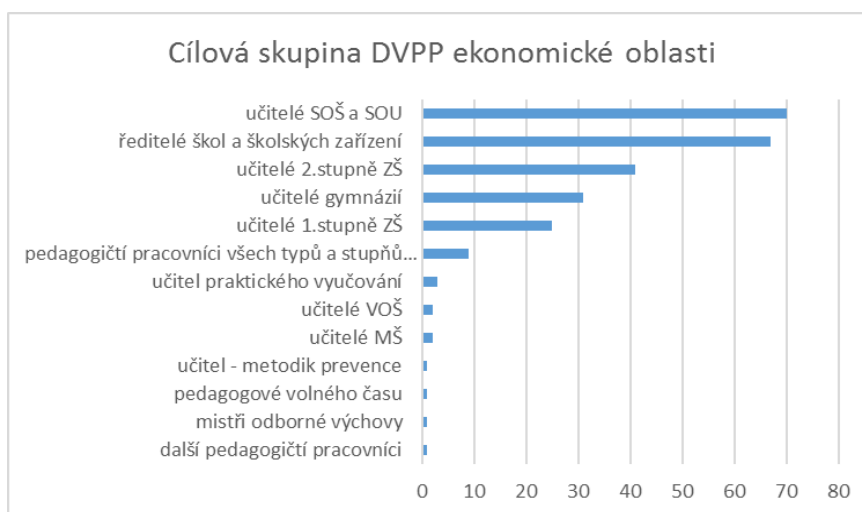

Zdroj: vlastní zpracování, dle rejstříku MŠMT²⁰

Cílovou skupinou pro poskytování DVPP dle rejstříku MŠMT jsou především učitelé SOŠ a SOU, což potvrzuje faktor potřebnosti oborových dovedností oproti výrazně méně zastoupeným cílovým skupinám pro ZŠ. Dalšími v pořadí jsou ředitelé škol a školských zařízení, jejich znalost ekonomických faktorů ve vedení je nezbytná pro výkon profese. V nižším měřítku je zastoupena cílová skupina pro ZŠ a gymnázia.

²⁰ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, © 2013 – 2021 MŠMT, Titulní stránka / Vzdělávání / Další vzdělávání / Akreditace v systému DVPP [citace 15.7.2021 online]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/databaze-akci-dvpp>

Graf č. 13: Cílové skupiny DVPP ekonomické oblasti

Zdroj: vlastní zpracování, dle rejstříku MŠMT²¹

Nelze opomenout ani fakt, že v rejstříku DVPP dle MŠMT jsou v zastoupení poskytovateli pouze 2 kurzy pro učitele VOŠ se zaměřením na Ekonomické minimum a Ekonomiku podnikatelských subjektů.

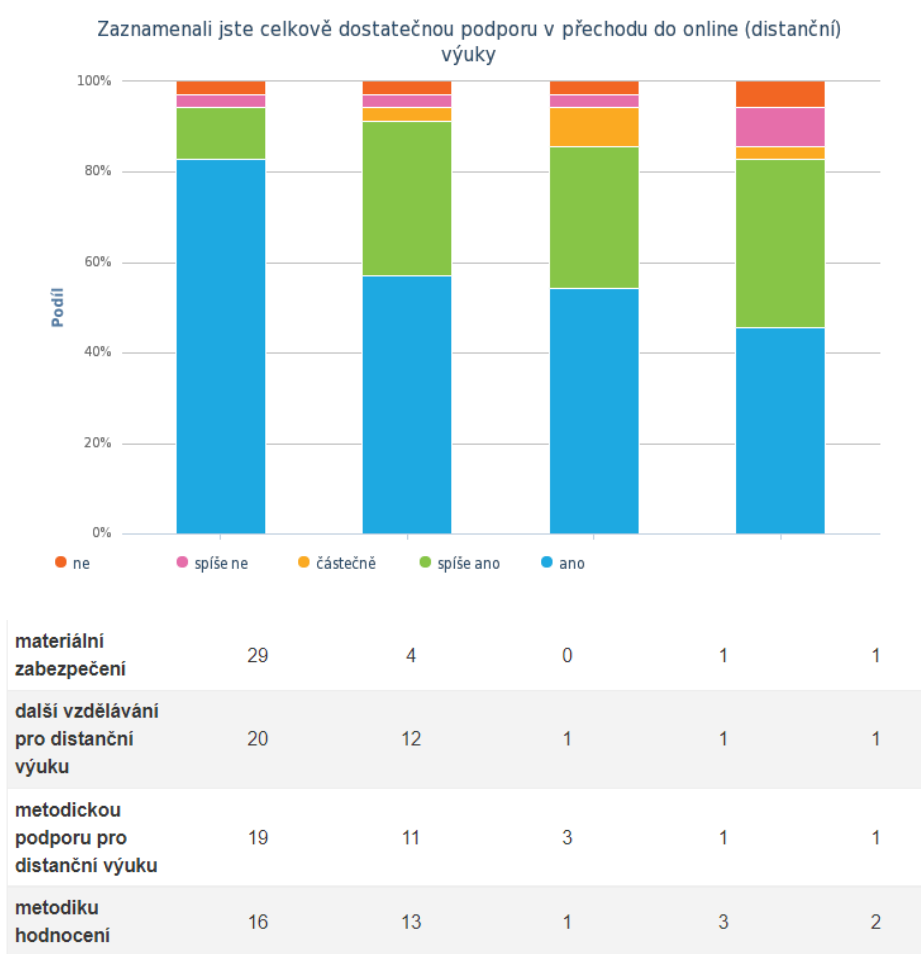
Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá absence kurzů a seminářů zaměřených na regulované profese ekonomického směru, jejichž potřebnost je nezbytná pro výkon povolání a upgrade znalostí v souladu s jejich vývojem a požadavky na výkon. Takovými profesemi jsou například:

- účetní,
- poskyvatelé pojištění,
- poskyvatelé bankovních služeb, investiční poradci,
- turističtí průvodci,
- realitní makléři,
- správci majetku,
- daňový poradci.

²¹ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, © 2013 – 2021 MŠMT, Titulní stránka / Vzdělávání / Další vzdělávání / Akreditace v systému DVPP [citace 15.7.2021 online]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/databaze-akci-dvpp>

Zároveň je nutné vytvořit portfolio pro vzdělávání pedagogických pracovníků k výkonu jejich profese a v souladu s nabytím znalostí v klíčových a profesních kompetencích pro vzdělávání studentů VOŠ. Současná pandemie COVID navíc prověřila schopnosti pedagogů v digitálním prostředí výuky, které je rovněž nutné dále rozvíjet v souladu s digitální gramotností pedagogů i studentů.

Graf. č. 14: Podpora pedagogů v distanční výuce

Zdroj: vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Z dotazníkového šetření vyplývá, že by pedagogové uvítali podporu pro metodiku výuky v distančním vzdělávání a metodiku hodnocení. Nezbytné je také podpořit jejich snahu v realizaci digitálních vzdělávacích zdrojů a MOOC kurzů.

V projektu VOV ekonomické sekce vznikly 2 kurzy MOOC pro pedagogické pracovníky zaměřené na tvorbu digitálních zdrojů a MOOCů:

Tvorba jednotlivých prvků ODZ a MOOC

Kurz, který je určen pedagogickým pracovníkům k tvorbě otevřených digitálních zdrojů v souladu s pravidly zveřejňování a užívání zdrojů, ale také jako metodická podpora k jejich tvorbě.

Úvod do otevřeného vzdělávání a MOOCů

Účelem kurzu Úvod do otevřeného vzdělávání a MOOCů je uvést autory online kurzů a vzdělávacích materiálů i širší veřejnost do základních pojmů MOOCů a otevřeného vzdělávání.

MOOC kurzy jsou dostupné na platformě www.vovcr.cz.

SWOT ANALÝZA:

Silné stránky

- VOŠ jsou připraveny v rámci svého oborového zaměření poskytovat a také poskytují kurzy dalšího vzdělávání dospělých nebo pedagogických pracovníků.
- Propojitelnost teorie s praxí je efektivní a prověřená v rámci vzdělávacích cyklů na VOŠ.
- Vzájemná spolupráce mezi zaměstnavateli a VOŠ je udržitelná z hlediska celoživotního vzdělávání zaměstnanců (často absolventů VOŠ).

Slabé stránky

- Absence kurzů s vazbou na profesní zdatnost a kompetence v ekonomické oblasti (dle NSK, NSP).
- Nepřizpůsobení nabídky vzdělávání potřebám konkrétní cílové skupiny.
- Nedostatek pedagogů-odborníků z profese.
- Nízká motivace pedagogů k realizaci kurzů (finanční ohodnocení).
- Roztříštěnost často i nekonceptní poskytování dalšího či celoživotního vzdělávání různorodé úrovně kvality poskytovatelů.

- Přílišná otevřenost kurzů různým poskytovatelům namísto centralizovaného systému vzdělávání ve vzdělávacích institucích.

Příležitosti

- Rozvoj profesních kurzů oborového zaměření VOŠ s dostatečnou kapacitou jako centra celoživotního učení.
- VOŠ jako silné vzdělávací instituce se systematickou tvorbou rozsáhlejších vzdělávacích programů.
- Zvýšení znalostí, dovedností a kompetencí zaměstnanců a zaměstnavatelů, propojenost teoretických znalostí a praktických dovedností.
- Zvýšení kvality vzdělávání a odborné přípravy v souladu s požadavky trhu práce.
- Zlepšení pracovních podmínek i kvality života (nejen) starších pracovníků, ale také šance pro společnost ve využití potenciálu pracovníků všech věkových skupin.
- Úprava legislativního ukotvení požadavků na kvalifikované (regulované) profese jako systematické celoživotní formy učení pro vyšší odborné školy – vklad celoživotního vzdělávání.

Hrozby

- Stárnutí populace a její integrace v souladu s požadavky trhu práce bez efektivních nástrojů vzdělávání.
- Nesystematické a neúčelné udělování DVPP organizacím s nízkým potenciálem rozvoje a s vazbou na potřeby trhu práce.
- Absence kontroly kvality poskytovaného dalšího vzdělávání.
- Absence podpory DVPP pro skupiny sociálně slabších a souvisle s tím nedosažení úrovně rozvoje gramotnosti populace ČR.
- Současné nesourodé až absurdní legislativní požadavky na kvalifikace v profesích.

6.2 NÁVRH VIZE, KONCEPCE DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Na trhu je nabízeno velké množství kurzů dalšího vzdělávání různého zaměření a různé kvality. Tvorbu jednotlivých kurzů ovlivňuje zejména poptávka po kurzech s takovým

obsahem, který umožňuje lepší uplatnění na trhu práce. Vzniká také celá řada kurzů, které jsou reakcí na legislativně vymezené kvalifikační požadavky pro výkon některých povolání. U celé řady kurzů je zapotřebí získávat různé druhy akreditací (vzdělávacího programu nebo vzdělávací společnosti), aby bylo vůbec možné kurzy dalšího vzdělávání nabízet.

Pro podporu zajištění kvality rekvalifikačních kurzů zejména na výstupu je nezbytné pokračovat ve zpracovávání a schvalování profesních kvalifikací tak, aby mohlo být co největší množství rekvalifikačních kurzů zakončeno zkouškou profesní kvalifikace. Optimální je vytváření a schvalování těch profesních kvalifikací, po kterých je v rekvalifikačních kurzech největší poptávka. Tímto krokem se systém také automaticky prováže s živnostenským zákonem (zák. č. 455/1991 Sb.), který pro udělení některých živností požaduje jako variantu dosaženého vzdělání rekvalifikační kurz. Rekvalifikační vzdělávání jasně zacílené na vymezený obsah vedoucí k získání všech odborných způsobilostí pro výkon daného povolání dává smysl vzdělávacímu procesu a motivaci k učení. Existuje-li schválená profesní kvalifikace, ke které směřuje obsah rekvalifikačního kurzu, je výstupem osvědčení, které má svůj význam v rámci počátečního vzdělávání a které je možné doplnit o další profesní kvalifikace tvořící ve svém souhrnu kvalifikaci úplnou. Tato forma rekvalifikačního vzdělávání vede jednoznačně k cíli uplatnitelnosti na trhu práce, což je pro většinu populace nejvýznamnější motivační faktor pro účast na dalším vzdělávání.²²

Nabídka dalšího vzdělávání je velmi nesourodá a často neodpovídající potřebám trhu práce nebo zvyšování a prohlubování kvalifikace v souladu s turbulentním rozvojem profesí. Paradoxem stavu však je legislativní rámec kvalifikační požadavků na regulované profese. Tabulka viz níže poukazuje na nestandardní nastavení podmínek splnění odborné praxe pro profesní způsobilost k výkonu regulovaných ekonomických profesí ukotvených v legislativním rámci.

---

²² Koncept, Národní pedagogický institut České republiky (dříve Národní ústav pro vzdělávání) [online]. Copyright © 2001 [cit. 16.07.2021]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/eqavet/koncept?highlightWords=Kvalita_DV_Analyticko_koncepeni_studie

Tabulka č. 4: Délka požadované praxe k výkonu regulované ekonomické profese

Profese	Legislativa	Živnost	SŠ	VOŠ	VŠ	Osvědčení
Účetní	455/1991 Sb.	vázaná	5	5	3	5
Účetní metodik	455/1991 Sb.	vázaná	5	5	3	5
Samostatný účetní	455/1991 Sb.	vázaná	5	5	3	5
Mzdová účetní	455/1991 Sb.	vázaná	5	5	3	5
Odborná účetní	455/1991 Sb.	vázaná	5	5	3	5

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka č. 5: Délka požadované praxe k výkonu vázané ekonomické profese

Profese	Legislativa	Živnost	SŠ	VOŠ	Osvědčení
Horský průvodce	455/1991 Sb.	vázaná	Profesní kvalifikace	Absence VOŠ	4
Realitní makléř	455/1991 Sb.	vázaná	3 + prof. kvalifikace	3 + prof. Kvalifikace	
Dražebník, aukcionář	455/1991 Sb.	koncese	5	3	
Odhadce - movité a nemovité	455/1991 Sb.	vázaná	V oboru, jinak další 2 semestry CŽV v oboru nebo 2 roky pomaturitního nebo 2 roky praxe	Absence VOŠ	5
Odhadce - nehmotný a finanční majetek	455/1991 Sb.	vázaná		Absence VOŠ	
Samostatný likvidátor pojistných událostí	455/1991 Sb.	vázaná	Maturita (chybí praxe)	Absence VOŠ	

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá potřeba optimalizace požadavků na výkon regulovaných profesí. Zároveň je potřeba nastavit takové vzdělávání, které bude systematické a kvalitativně ověřené, z tohoto důvodu by bylo vhodným řešením využít potenciálu vyšších odborných škol.

6.2.1 Návrh 1: Doplnění legislativy VOŠ o celoživotní vzdělávání

Dle vzoru legislativního rámce pro vysoké školy doplnit vyhlášku č. 10/2005 Sb. o vyšším odborném vzdělávání následovně:

Celoživotní vzdělávání

(1) V rámci své vzdělávací činnosti může vyšší odborná škola poskytovat bezplatně nebo za úplatu programy celoživotního vzdělávání orientované na výkon povolání nebo zájmově. Bližší podmínky celoživotního vzdělávání stanoví vnitřní předpis. Účastníci celoživotního vzdělávání s ním musí být seznámeni předem.

(2) O absolvování studia v rámci celoživotního vzdělávání vydá vyšší odborná škola jeho účastníkům osvědčení. Úspěšným absolventům celoživotního vzdělávání v rámci akreditovaných studijních programů, pokud se stanou studenty podle tohoto zákona, může vyšší odborná škola uznat kredity, které získali v programu celoživotního vzdělávání až do výše 60 % kreditů potřebných k řádnému ukončení studia.

(3) Vzdělávání v programu celoživotního vzdělávání nezakládá jeho účastníkům právní postavení studenta podle tohoto zákona.

6.2.2 Návrh 2: Legislativní úprava požadavků na výkon ekonomických profesí

Regulované a vázané profese v rámci zákona č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), optimalizovat v požadavcích na profese:

- účetní,
- účetní metodik,
- samostatný účetní,
- mzdová účetní,
- odborná účetní,
- horský průvodce,
- realitní makléř,
- dražebník, aukcionář,

- odhadce - movité a nemovité,
- odhadce - nehmotný a finanční majetek,
- samostatný likvidátor pojistných událostí.

Úprava by se týkala dotčených legislativních pramenů živnostenského zákona:

Příloha č. 2 k zákonu č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ŽIVNOSTI VÁZANÉ (k § 23 a 24)

Tabulka č. 6 – Legislativní návrh změny požadavků, profese účetní a daňové

Činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence	a) vysokoškolské vzdělání a 3 roky praxe v oboru, nebo b) vyšší odborné vzdělání a ~~5 let praxe v oboru~~ 3 roky praxe v oboru, nebo c) střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let praxe v oboru d) ~~osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 5 let praxe v oboru~~
---	---

Tabulka č. 7 – Legislativní návrh změny požadavků, profese realitní zprostředkování

Realitní zprostředkování	a) vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu v oblasti vzdělávání Právo, Ekonomické obory se zaměřením na ekonomii, finance nebo marketing a obchod nebo v oblasti vzdělávání Stavebnictví se zaměřením na stavitelství nebo přípravu a realizaci staveb, nebo obdobné vysokoškolské vzdělání, které bylo získáno studiem na vysoké škole nezařazeným do oblasti vzdělávání, nebo	*) zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů
--------------------------	--	--

	<p>b) vysokoškolské vzdělání v bakalářském programu, 1 rok praxe a absolvování mezinárodně uznávaného kurzu dle § 60a zákona č. 111/1998 Sb. se zaměřením na nemovitosti organizovaného na státem akreditovaném ústavu, nebo</p> <p>c) vysokoškolské, vyšší odborné vzdělání a 3 roky praxe 2 roky praxe v oboru, nebo 1 rok praxe a absolvování mezinárodně uznávaného kurzu dle § 60a zákona č. 111/1998 Sb. se zaměřením na nemovitosti organizovaného na státem akreditovaném ústavu, nebo</p> <p>d) nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let praxe v oboru ~~profesní kvalifikace pro činnost realitního zprostředkovatele podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání*)~~</p>	
--	---	--

Tabulka č. 8 – Legislativní návrh změny požadavků, profese dražby

<p>Provádění dobrovolných dražeb movitých věcí podle zákona o veřejných dražbách</p> <p>NÁVRH NA ÚPRAVU</p>	<p>a) vysokoškolské vzdělání, nebo</p> <p>b) vyšší odborné vzdělání a 2 roky praxe v obchodní činnosti, nebo</p> <p>c) střední vzdělání s maturitní zkouškou a 5 let 3 roky praxe v obchodní činnosti, nebo</p> <p>d) ~~osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky praxe v oboru, nebo~~</p> <p>e) doklady podle § 7 odst. 5 písm. j), k), l) nebo m) živnostenského zákona</p>	<p>zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů</p>
--	--	---

Tabulka č. 9 – Legislativní návrh změny požadavků, profese pojistné události

Činnost samostatných likvidátorů pojistných událostí NÁVRH NA ÚPRAVU	a) vyšší odborné vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na finanční a bankovní služby, nebo b) střední vzdělání s maturitní zkouškou a 3 roky praxe v oboru pojišťovnictví
--	---

Tabulka č. 10 – Legislativní návrh změny požadavků, profese oceňování majetku I.

Oceňování majetku pro*) - věci movité, - věci nemovité, - nehmotný majetek, - finanční majetek, - obchodní závod NÁVRH NA ÚPRAVU	pro oceňování věcí movitých a nemovitých: a) magisterské vysokoškolské vzdělání v studijním programu a studijním oboru zaměřeném na oceňování majetku, nebo b) vysokoškolské bakalářské nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování celoživotního vzdělávání podle zvláštního právního předpisu**) v rozsahu nejméně 4-2 semestrů/období zaměřeného na oceňování majetku dané kategorie, nebo c) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru, ve kterém má být oceňování vykonáváno, a absolvování celoživotního vzdělávání podle zvláštního právního předpisu**) v rozsahu 2-4 semestrů/období zaměřeného na oceňování majetku a 1 rok praxe v oboru , nebo d) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru, ve kterém má být oceňování vykonáváno, a absolvování pomaturitního kvalifikačního studia v rozsahu nejméně 2 školních roků zaměřeného na oceňování majetku a 2 roky praxe , nebo	*) ohlašovatel vymezí předmět podnikání podle § 45 odst. 4 věty první zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 130/2008 Sb., v souladu s předloženými doklady o odborné způsobilosti **) § 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění
---	--	---

	<p>e) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru, ve kterém má být oceňování vykonáváno, a ~~2 roky~~ 3 roky praxe v oceňování majetku, nebo</p> <p>f) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 5 let praxe v oceňování majetku</p>	<p>zákona č. 147/2001 Sb.</p> <p>Doplnění legislativního rámce pro VOŠ celoživotní vzdělávání</p>
--	---	--

Tabulka č. 11 – Legislativní návrh změny požadavků, profese oceňování majetku II.

<p>Oceňování majetku pro*)</p> <ul style="list-style-type: none"> - věci movité, - věci nemovité, - nehmotný majetek, - finanční majetek, - obchodní závod <p>NÁVRH NA ÚPRAVU</p>	<p>pro oceňování nehmotného majetku, finančního majetku a obchodního závodu:</p> <p>a) vysokoškolské magisterské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na oceňování majetku, nebo</p> <p>b) vysokoškolské bakalářské nebo vyšší odborné vzdělání a absolvování celoživotního vzdělávání podle zvláštního právního předpisu**) v rozsahu nejméně ~~4-2 semestrů/období~~ zaměřeného na oceňování majetku dané kategorie, nebo</p> <p>e) vysokoškolské vzdělání a absolvování ~~celoživotního vzdělávání~~ podle zvláštního právního předpisu**) v rozsahu nejméně ~~2 semestrů zaměřeného na oceňování majetku dané kategorie a 2 roky praxe v oboru~~</p> <p>c) minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru, ve kterém</p>	<p>*) ohlašovatel vymezí předmět podnikání podle § 45 odst. 4 věty první zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č. 130/2008 Sb., v souladu s předloženými doklady o odborné způsobilosti **) § 60 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 147/2001 Sb.</p> <p>Doplnění legislativního rámce pro VOŠ celoživotní vzdělávání</p>
---	--	--

**Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední odborná škola
a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky EKONOM, o. p. s.,
Litoměřice, Palackého 730/1**

obecně prospěšná společnost

zřizovatel školy: Občanské sdružení soukromých učitelů Litoměřice

---

	<p>má být oceňování vykonáváno, a absolvování celoživotního vzdělávání podle zvláštního právního předpisu**) v rozsahu 4 semestrů/období zaměřeného na oceňování majetku a 1 rok praxe v oboru.</p>	
--	--	--

Tabulka č. 12 – Legislativní návrh změny požadavků, profese průvodcovská činnost

<p>Průvodcovská činnost horská</p> <p>NÁVRH NA ÚPRAVU</p>	<p>a) vyšší odborné vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na cestovní ruch, průvodcovství a turismus, nebo</p> <p>b) střední vzdělání s maturitní zkouškou a profesní kvalifikace pro horskou průvodcovskou činnost podle zvláštního právního předpisu*) a 3 roky praxe, nebo</p> <p>c) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, a 4 roky 5 let praxe v oboru</p>	<p>*) zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání)</p>
--	--	---

Tabulka č. 13 – Legislativní návrh změny požadavků, profese tělovýchovné a sportovní služby

<p>Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb v oblasti*)</p> <p>NÁVRH NA ÚPRAVU</p>	<p>a) vysokoškolské magisterské vzdělání ve studijním programu a studijním oboru zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport, nebo</p> <p>b) vysokoškolské bakalářské nebo vyšší odborné vzdělání v oboru vzdělání zaměřeném na tělesnou kulturu, tělovýchovu a sport a 2 roky praxe v oboru, nebo</p> <p>~~c) osvědčení o rekvalifikaci nebo jiný doklad o odborné kvalifikaci pro příslušnou pracovní činnost vydaný zařízením akreditovaným podle zvláštních právních předpisů, nebo zařízením akreditovaným Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, nebo ministerstvem, do jehož působnosti patří odvětví, v němž je živnost provozována, nebo~~</p> <p>d) profesní kvalifikace pro příslušnou oblast tělovýchovné činnosti**)</p>	<p>*) ohlašovatel vymezí předmět podnikání podle § 45 odst. 4 věty první zákona č. 455/1991 Sb., ve znění zákona č.130/2008 Sb., v souladu s předloženými doklady o odborné způsobilosti</p> <p>**) zákon č. 179/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů</p> <p>Odstavec c) a d) návrh na zrušení – v rámci nakládání se zdravím je nutné, aby kvalifikace byla skutečně provázána s profesní zdatností nabytou uceleným komplexem vzdělávání</p>
--	--	--

Zdroj tabulek 6 až 13: vlastní zpracování na základě dat ze zákona č. 455/1991 Sb. a zákona č. 179/2006 Sb.²³

²³ Zákon č. 455/1991 Sb. Živnostenský zákon. Zákony pro lidi - Sbirka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 19.07.2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>

6.2.3 Návrh 3: Jednotná platforma poskytování DVP a CŽV

Pro veřejnost je často velmi složité nalézt správný systém vzdělávání, který by odpovídal požadavkům z trhu práce na profesní kvalifikace. Národní soustava kvalifikací je registr všech kvalifikací rozlišovaných a uznávaných na území ČR, z tohoto důvodu se zdá být vhodným řešením provázat tento systém se vzdělávacími (školskými) institucemi, které by primárně poskytovaly odpovídající kvalitu a úroveň kladenou především na regulované profese, a usnadnil tak vyhledávání odpovídajícího vzdělávání budoucím uchazečům.

7 NÁVRH OBECNÉ VIZE, KONCEPCE A CÍLŮ VOV

	Popis aktivity „další vzdělávání na VOŠ“
Vize	Zkvalitnit proces vzdělávání s prostupností jednotlivých úrovní terciárního vzdělávání, nastavit jednotný systém hodnocení, transparentní pro uznávání kvalifikačního rámce. Podpora profesního vzdělávání a doplnění kvalifikačního rámce ISCED 5 a ISCED 6.
Koncepce	<p>Má-li další vzdělávání plnit svou funkci, která je mu vymezena zákonem, je nutné, aby svým obsahem odpovídalo požadavkům na kvalifikace současných povolání existujících na trhu práce v ČR. Další vzdělávání je cíleno především na pracující osoby, které si potřebují rozšířit kvalifikaci, případně získat kvalifikaci novou.</p> <p>Má-li být další vzdělávání smysluplné, musí svým obsahem odpovídat požadavkům na kvalifikace současných povolání existujících na trhu práce v ČR a primárně se zaměřit na Národní soustavu povolání (NSP) vytvořenou Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Národní soustavu kvalifikací (NSK) vytvořenou Národním ústavem pro vzdělávání.</p> <p>V důsledku dosud zjištěných dat je profesní zaměřenost VOŠ velmi žádána, tedy je nutné tento stupeň vzdělávání v soustavě ČR nadále podporovat a rozvíjet. Vhodné je podporovat a oddělit v soustavě vzdělávání regulovaná povolání (vysoce profesně zaměřená), která mají oporu jednak v zákoně, tak v nastavení pravidel získávání profesních znalostí nejen teoretického, ale také praktického charakteru.</p> <p>Souběžně s touto skutečností je vhodné rozvíjet nejen kratší cykly vzdělávání 1 až 2leté v rámci kvalifikačního rámce ISCED 5, ale také vytvořit propojenost mezi VOŠ a VŠ na bakalářský stupeň vzdělávání.</p> <p>Příklad takového propojení je jasně patrný na již současnou realizaci zahraničních spoluprací vysokých škol v systému DOUBLE DEGREE, které však nemá zázemí a oporu v systému vzdělávání ČR.</p>

	Současně je ale nezbytné na dynamicky se vyvíjejícím pracovním trhu predikovat budoucí potřeby zaměstnavatelů a tímto reagovat na potřeby profesní vzdělanosti.
Cíle	Cílem je zkvalitnění a rozšíření systému vzdělávání tak, aby vyšší odborné školy zúročily svůj potenciál lidský, odborný, materiální, znalostní a pedagogický. Našly své pevné místo v soustavě vzdělávání ČR a přispěly profesní vzdělaností studentů potenciálně žádaných na trhu práce.

7.1 SHRNU TÍ KLÍČOVÝCH NÁVRHŮ A CÍLŮ AKTIVIT VOV

1. Uznání mezinárodní certifikace z cizího jazyka na VOV

Návrh: do legislativního rámce VOŠ zahrnout uznávání mezinárodní certifikační zkoušky z cizího jazyka oborově (profesně) zaměřené v úrovni nejméně B2 Evropského referenčního rámce. V ekonomické oblasti VOV by se jednalo o obchodní cizí jazyk odborný.

Cíl: zachovat vysokou úroveň výuky B2 Evropského referenčního rámce pro cizí jazyky s důrazem na odborné profesní znalosti. Umožnit studentům skládat zkoušku již v průběhu studia, a to i na mezinárodní úrovni, která zvyšuje absolventům VOŠ uplatnění na trhu práce.

Strategie VOV: vyšší odborné školy ekonomické oblasti nemohou ovlivnit změnu legislativního rámce. Mohou však zavést takové standardy, které povedou ke zvyšování úrovně připravenosti na mezinárodní certifikační zkoušky, především z obchodního cizího jazyka. Základní obsahová struktura je popsána ve standardu pro ekonomickou oblast VOV. Pro uvedení standardu v realizaci je nutné, aby akreditační komise přijmula návrhy optimalizace při zachování možnosti variability obsahové struktury studijních plánů cizího jazyka ekonomické oblasti. Základní kostra standardu by byla pro všechny VOV identická s přípravou na obecný obchodní cizí jazyk odborný.

Časový plán: zavedení standardů je v kompetenci škol. Ty mohou částečně ovlivnit jejich implementaci již nyní, nicméně musí být v souladu s akreditací vzdělávacího programu.

Pokud by byl standard strategicky zaveden plošně pro všechny VOŠ ekonomické oblasti, akreditační proces by trval v horizontu do 5 let od vyhlášení povinnosti změnového řízení na VOV.

2. Absolutorní zkouška z cizího jazyka VOV

Návrh: úprava formy absolutorní zkoušky z cizího jazyka

- Část zkoušky z cizího jazyka by byla formalizována do zadávání absolventské práce, a to formou vypracování závěru v cizím jazyce. Tento by podléhal také hodnocení vedoucího práce, oponenta a pedagoga cizího jazyka.

Ústní část absolutoria:

- 10 minut vyhrazeno prezentaci ZÁVĚRU/RESUME absolventské práce v cizím jazyce a zodpovězení otázek oponenta a vedoucího,
- 10 minut vyhrazeno konverzaci na vybrané téma oborového zaměření ekonomické VOŠ v oblasti, včetně možnosti použití ilustrativních pracovních listů.

Cíl: cizí jazyk odborný ověřit ve všech částech zdatnost studenta v úrovni B2 při zachování oborové struktury cizího jazyka s vazbou na profesní ověření znalostí. Zatraktivnění zkoušky a propojení vazby s absolventkou prací. Eliminace nedůvěry a obav ze zvládnutí profesní zkoušky z cizího jazyka.

Strategie VOV: formalizovaná stránka zavedení optimální podoby ověřování cizího jazyka odborného při absolutorích je v kompetenci ředitele školy. Legislativní rámec stanovuje pouze její délku a čas na přípravu. Zavedení této podoby zkoušky je reálné při vyhlášení podmínek konání absolutorí.

Časový plán: implementace formy ústní částí cizího jazyka odborného je možná s počátkem školního roku při vyhlášení podmínek konání absolutorí. Vzhledem k načasování projektu VOV je jejich zavedení reálně možné od školního roku 2022/2023.

3. Standard cizího jazyka odborného VOV

Návrh: Standard cizího jazyka byl stanoven formou obecných okruhů směřujících do vybrané oborové struktury obsahu vzdělávání v ekonomické oblasti. Absolutní definici není vhodné integrovat do standardu cizího jazyka VOV, pro zachování pružnosti a flexibility přizpůsobení se vývoji v oborovém zaměření jsou návrhy obsahu témat jako doporučené a s vazbou na výstup absolutní zkoušky VOŠ. Součástí je i modelový návrh pracovního listu.

Cíl: optimalizovat a ukotvit oborové uskupení ve výuce cizího jazyka při zachování pružnosti a flexibility v obsahu s vazbou na oborové zaměření.

Strategie VOV: implementace standardizovaného rámce cizího jazyka odborného v rámci VOŠ ekonomického zaměření je v současné situaci reálná částečně, neboť obsahová struktura se řídí akreditací vzdělávacího programu. S ohledem na zachování pružnosti je stanoven základní společný rámec pro všechny VOV ekonomické oblasti, který by byl součástí schvalování žádosti o změnu či nový akreditační program VOV.

Časový plán: zavedení standardů je v kompetenci škol. Ty mohou částečně ovlivnit jejich implementaci již nyní, nicméně musí být v souladu s akreditací vzdělávacího programu. Pokud by byl standard strategicky zaveden plošně pro všechny VOŠ ekonomické oblasti, akreditační proces by trval v horizontu do 5 let od vyhlášení povinnosti změnového řízení na VOV.

4. Digitální knihovna pro VOV

Návrh: Centralizovaná knihovna digitálních zdrojů profesního zaměření vyšších odborných škol, včetně jazykových publikací. Tato knihovna by měla být spravována a umístěna pod Asociací vyšších odborných škol, která aktuálně vlastní doménu www.vovcr.cz, na které se digitální zdroje jednotlivých sekcí VOV nacházejí.

Cíl: Jednotný centralizovaný systém výukových digitálních zdrojů a MOOC kurzů pro profesní výuku na vyšších odborných školách.

Strategie VOV: na základě dotazníkového šetření se většina sekcí VOV shodla na společné platformě digitální knihovny pod Asociací VOŠ. V současné chvíli je technickým správcem domény vovcr.cz vysoká škola ČVUT, finanční partner ekonomické sekce. Následně bude doména připravena k převodu a technickému nastavení pro asociaci, ta je již nyní vlastníkem domény. V rámci vzájemné spolupráce proběhlo několik jednání o nastavení formy využití knihovny pro všechny VOŠ a jejího technického zabezpečení. Finanční udržitelnost provozuschopnosti bude v kompetenci asociace a hrazena z příspěvků členů asociace.

Časový plán: Ekonomická sekce jakožto iniciátor společné knihovny pod asociací VOŠ dohodla s předsedkyní a finančním partnerem ČVUT převod dat na konec roku 2021 a spuštění provozu knihovny počátkem roku 2022.

5. Rozvoj a tvorba ODZ a MOOC

Návrh: Digitální zdroje a MOOC kurzy jsou budoucností vzdělávání, především distanční výuka v době COVID prověřila jejich smysluplnost a potřebnost. Proto je potřeba nadále podporovat jejich tvorbu a zároveň tak naplňovat strategii digitálního vzdělávání.

Cíl: zvyšování kvality vzdělávání a jeho dostupnosti všem sociálními vrstvám. Podpora digitální gramotnosti pedagogů a studentů VOV.

Strategie VOV: vyšší odborné školy mohou za metodické podpory MOOC kurzů vzniklých v projektu VOV ekonomické sekce realizovat digitální vzdělávací zdroje v souladu s pravidly již nyní. Při realizaci MOOC kurzů je potřeba na VOŠ ekonomické sekce, která bude takovýto kurz vést, vyčlenit tutora - odborníka kurzu. Tento musí být seznámen jednak s technickými pravidly provozu kurzu, tak i s obsahem a cílem, který je součástí popisu metodiky výuky. Podporu by měl zajistit správce knihovny, a to Asociace VOŠ. Další tvorba digitálních výukových zdrojů je vzhledem k náročnosti zpracování (při zachování vysokého standardu a kvality) i finančním nákladům málo pravděpodobná, proto by VOŠ uvítaly

podporu v rámci projektů MŠMT. V současné době VOŠ nedisponují dostatečným finančním potenciálem pro jejich další tvorbu v takovém měřítku, jak tomu bylo v projektu VOV.

Časový plán: realizovat další otevřené digitální zdroje je možné již nyní. Časová náročnost při zachování kvality a vysokého standardu zpracování se pohybuje od 6 měsíců do 1,5 roku realizace na 1 výukový zdroj. Eliminačním prvkem v tvorbě je však jejich finanční náročnost.

6. Rozvoj a tvorba pracovních listů a testů

Návrh: Nejen digitální zdroje MOOC kurzy přispívají ke kvalitní online distanční výuce. Z dotazníkových šetření, především z řad pedagogických pracovníků na VOŠ, vyplývá potřeba tvorby ostrých testů pro evaluaci vzdělávacích výsledků studentů VOŠ, ale také tvorba pracovních listů, které lépe povedou k tvorbě portfolia studenta VOV.

Cíl: ucelený soubor metodických, výukových a evaluačních prostředků pro práci pedagoga VOV v digitálním prostředí. Usnadnění a zjednodušení administrativní zátěže pedagogů VOŠ. Transparentní a spravedlivý systém výuky a hodnocení.

Strategie VOV: Pracovní listy jsou méně náročnou formou otevřeného vzdělávacího zdroje. Jejich zpracování je tedy možné implementovat do praxe škol již nyní. Stejně tak je tomu v případě testů, jak ostrých, tak cvičných. Pro jejich implementaci je však nutné využívat odpovídající platformy, což je plně v kompetenci škol. V současné době již nyní nabízejí poskytovatelé školních systémů nástroje pro jejich realizaci. Oporou pro výstup a evaluaci výsledků jsou pak již nyní zpracované zdroje v projektu VOV.

Časový plán: implementace tvorby pracovních listů a testů pro evaluaci výsledků vzdělávání studenta VOŠ ekonomické sekce je realizovatelná již nyní. Metodické pokyny pro tvorbu jsou k dispozici na portálu www.vovcr.cz.

7. Soustava oborů, standard ekonomické oblasti

Návrh: úprava stávající oborové soustavy VOŠ, její optimalizace a doplnění do legislativního rámce tak, aby zůstala zachována možnost identické prostupnosti ze SŠ, a dále doplnění oborové soustavy o modifikaci ekonomické oblasti VOV s prostupností na VŠ.

Cíl: sjednocení a optimalizování oborové soustavy s reálnou identitou pro vazby ze SŠ a dále na VŠ.

Strategie VOV: zavedení soustavy oborů VOV ekonomické sekce je plně v kompetenci iniciátorů změn legislativního rámce. Tento návrh nemohou školy realizovat, ale mohou iniciovat a ovlivnit lobby zapojení se do spolupráce při jednotlivých jednání pro přípravu navrhovaných legislativních změn.

Časový plán: je závislý na připravovaných změnách legislativního rámce pro školství ČR. Tento proces nelze časově ovlivňovat, lze jen konstatovat, že se jedná o proces časově náročný.

8. Kreditní systém na VOŠ ECTS a ECVET

Návrh: zavedení kreditního systému ECTS pro optimalizaci srovnatelnosti výsledků vzdělávání mezi VOŠ a VŠ a mezinárodní srovnatelnost terciárního vzdělávání. A dále zavedení kreditového systému ECVET za účelem získání kvalifikace v rámci mobility. Oba systémy jsou nezbytným nástrojem podporujícím úroveň VOV v terciárním postavení.

Cíl: Optimalizace srovnatelnosti výsledků vzdělávání pro terciární úroveň VOV.

Strategie VOV: pro zavedení kreditního systému je nutné, aby tato forma hodnocení byla součástí schválené akreditace vzdělávacího programu VOŠ. Stejně jako tomu bylo v případě VŠ, není kreditní systém povinností, ale je doporučením pro usnadnění mobility a srovnatelnosti na základě Boloňských dohod. Proto lze v rámci VOŠ ekonomického zaměření doporučit jejich zavedení pro usnadnění prostupnosti vzdělávání mezi VOŠ a VŠ.

Časový plán: zavedení kreditního systému je součástí změnového řízení nebo žádosti o akreditaci studijního programu. Tento proces je časově náročný a jeho zavedení může trvat v řádu několika měsíců až let.

9. Bodový systém hodnocení portfolia studenta

Návrh: zavedení bodového systému hodnocení studentů VOV, které povede k sjednocení systému hodnocení portfolia studenta v rámci studia na VOV a bude souvislý s váhovým vyjádřením kreditového systému ECTS.

Cíl: Transparentní a spravedlivé hodnocení výsledků studenta VOV s vazbou na kreditový systém ECST.

Strategie VOV: bodový systém je podpůrným prostředkem kontinuálního řešení hodnocení výsledků průběhu studia na VOŠ. Jeho zavedení je okamžitě realizovatelné v praxi škol a je jednoznačným prostředkem pro transparentnost a jednoduchost hodnocení pedagogem (garantem) předmětu.

Časový plán: ekonomická sekce VOV doporučuje zavedení bodového systému v rámci hodnocení. Časově je možné tento systém aplikovat s počátkem školního roku, jeho zavedení je nutné aplikovat do ustanovení školních řádů.

10. Centrální systém poskytování praxí

Návrh: centralizovat a optimalizovat systém pro poskytování odborných praxí napříč celoživotním cyklem studia absolventů škol (od SŠ po VŠ). Provázanost spolupráce škol, studentů, pedagogů i zaměstnavatelů. Tento byl v rámci projektu optimalizován a navázán na projekt ESF na platformě <https://studentske-praxe.cz/>.

Cíl: jednotný systém spolupráce a zvýšení efektivity poskytování odborných praxí.

Strategie VOV: vyšší odborné školy ekonomické sekce byly osloveny k zapojení do spolupráce na portále Registr praxí. Jejich zapojení bylo v současné situaci COVID nízké,

vzhledem ke změnám v realizaci odborných praxí. V rámci spolupráce zřizovatel portálu bude i nadále vyvíjet činnosti k zapojení VOŠ, kterým je systém permanentně otevřen k jeho využívání.

Časový plán: VOŠ se mohou do spolupráce v rámci poskytování odborných praxí zapojit kdykoliv na portálu <https://studentske-praxe.cz/>.

11. Vyhodnocení odborné praxe VOV, administrativní podpora

Návrh: Zvyšování efektivity vyhodnocování praxe, motivace studentů ke kvalitním výsledkům praktických činností v odborné praxi. Nástroj pro optimalizaci výsledků a zároveň doporučující prvek pro budoucí poskytovatele odborných praxí.

Cíl: zvyšování efektivity odborných praxí s vazbou na motivaci a kvalitu.

Strategie VOV: pro zavedení standardu hodnocení odborných praxí v rámci elektronizace výstupů budou zřizovatelem portálu realizovány semináře s metodickými pokyny pro práci v systému.

Časový plán: metodické semináře budou pro VOŠ vyhlašovány průběžně s časovým předstihem na portálu Registr praxí a dále budou průběžně školy osločovány k účasti.

12. Predikce vývoje budoucnosti profesí

Návrh: Portál Registr praxí bude v budoucnu vyhodnocovat požadavky zaměstnavatelů a jejich rating dovedností a kompetencí budoucích požadavků na absolventa VOV. Tento modul bude upravit výsledky zhruba 1 až 2krát do roka.

Cíl: sledování vývoje profesí a tím i optimalizace a zpětná vazba v poskytování vzdělávání budoucích absolventů v souladu s požadavky trhu práce.

Strategie VOV: vyšší odborné školy ekonomické sekce budou moci sledovat vývoj profesí a požadavky zaměstnavatelů, které by měly zohledňovat ve svých žádostech o akreditování

studijních programů v souvislosti s trendy vývoje profesí. První predikce bude možné vyhodnocovat v následujících letech.

Časový plán: Zohledňování vývoje profesí do akreditovaných studijních programů je nezbytné pro smysluplné naplnění vzdělávání v souladu s trendy vývoje trhu práce. Predikce by měly být k dispozici v horizontu následujících let na portálu Registru praxí. Implementace do vzdělávacích programů a akreditací však potrvá další minimálně jeden rok. Je otázkou, zda v takto turbulentním prostředí budou změny dostatečně včasné a dosud platné při zavedení do praxe škol. Proto je nutné, aby predikce zaměstnavatelů byly dostatečně dlouhodobé.

13. Legislativní ukotvení odborné praxe (akreditace oborů)

Návrh: ukotvení minimální délky odborné praxe do legislativního rámce VOV. Tento požadavek by měl být identický s požadavkem na poskytování minimální délky praxe tak, jak je tomu při požadavku na akreditaci profesních bakalářských oborů (tj. minimálně 12 týdnů).

Cíl: optimalizace nastavení zaručené délky praxe s vazbou na profesní bakalářské obory. Ačkoliv je praxe na VOV dlouhodobě kvalitní, efektivní a přínosná, její ukotvení v legislativě by zaručovalo garanci a jednotnost.

Strategie VOV: VOŠ mohou iniciovat změnu legislativního rámce, ale nemohou ji realizovat, neboť není v jejich kompetenci. Zapojení VOŠ do jednání a stanovení přesné specifikace je však předpokladem pro realizaci změny.

Časový plán: je závislý na připravovaných změnách legislativního rámce pro školství ČR. Tento proces nelze časově ovlivňovat, lze jen konstatovat, že se jedná o proces časově náročný.

14. Doplnění legislativy VOŠ o celoživotní vzdělávání

Návrh: doplnit legislativní rámec poskytování VOV o celoživotní vzdělávání, toto má vazbu nejen na zákonné požadavky regulovaných profesí, ale zaručuje a propojuje kvalitní poskytování celoživotního vzdělávání v rámci strategií rozvoje dle MŠMT.

Cíl: poskytování kvalitního, potřebného a smysluplného profesního celoživotního vzdělávání.
Rozvoj a podpora VOŠ.

Strategie VOV: zavedení celoživotního vzdělávání do systému VOV je nezbytným předpokladem pro kvalitní rozvoj a potenciál těchto profesně zaměřených škol. Ekonomická sekce a její zástupci VOŠ jsou připraveni v rámci krátkodobých cyklů naplňovat strategie vzdělávací soustavy rozvoje profesních povolání. Tímto bude zaveden systém transparentního a kvalitního poskytování zvyšování kvalifikace pracovníků v souladu s potřebami trhu práce.

Časový plán: je závislý na připravovaných změnách legislativního rámce pro školství ČR. Tento proces nelze časově ovlivňovat, lze jen konstatovat, že se jedná o proces časově náročný. V současné době mohou VOŠ poskytovat akreditované kurzy, tento systém je však závislý na rozhodnutí MŠMT, zavedením celoživotního vzdělávání by se systém poskytování zjednodušil.

15. Legislativní úprava požadavků na výkon ekonomických profesí

Návrh: Zákon č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) vyžaduje optimalizaci v požadavcích na profese jednak regulované, ale i ty, které jsou vázané. Požadavky na splnění kvalifikačních předpokladů jsou často nesystematické a nezaručují zcela kvalitu naplnění požadavků v současném trendu poskytování vzdělávání různorodými institucemi. VOV je dlouhodobě vhodným řešením v hledání záruky kvality poskytování profesního vzdělávání.

Cíl: optimalizace ukotvení kvality vzdělávání, doplnění o splnění požadavků na kvalifikaci často vypadlým stupněm terciárního vzdělávání na VOV, které již ze své podstaty je vysoce profesní. Pokud se legislativně ukotví mimo jiné i statut celoživotního vzdělávání na VOV, zvýší se tím potenciál VOŠ.

Strategie VOV: zavedení úprav požadavků na regulované profese vnese řád a smysl i do vzdělávací soustavy ČR, absence v zákonných požadavcích či případné požadavky na délku praxí jsou v současné chvíli nevyrovnané a zavádějící. VOŠ ekonomické sekce jsou

připraveny tyto požadavky naplňovat a účastnit se jednání pro přípravu strategických požadavků na legislativní rámec.

Časový plán: je závislý na připravovaných změnách legislativního rámce pro školství ČR. Tento proces nelze časově ovlivňovat, lze jen konstatovat, že se jedná o proces časově náročný. V okamžiku zavedení a vyrovnání disparit dojde ke zvýšení atraktivnosti a potenciálu VOV.

16. Jednotná platforma poskytování DVP a CŽV

Návrh: jednotná platforma kvalifikací a vazby požadavků na kvalifikace z portálu NSK a NSP zaručují jejich přehlednost a zároveň pod patronátem databáze povolání spravované s Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, Národním pedagogickým institutem a MŠMT přinese také důraz na kvalitu poskytování především ve školských vzdělávacích institucích. Zároveň dojde k marketingové podpoře nejen VOV jako garanta pro profesní vzdělávání.

Cíl: zvýšit přehlednost a garanci požadovaných profesních kvalifikací na výkon odborných profesí.

Strategie VOV: cílem zavedení je naplnění kvalifikačních požadavků při zajištění kvality a vysokého standardu ve vzdělávací soustavě. VOŠ ekonomické sekce by tímto zvýšily svůj potenciál a atraktivitu, zároveň by byly garantem kvality. Provázanost s profesemi by byla patrná i v rámci akreditačního procesu jednotlivých studijních programů.

Časový plán: zavedení do praxe je nutné nejprve projednat s příslušnými provozovateli portálů. VOŠ ekonomické sekce jsou připraveny na jednání a spolupráci. Zavedení do praxe je časově závislé na výsledcích dohod spolupráce všech zúčastněných stran.

7.2 REGIONÁLNÍ SOULAD

Z hlediska stanovení strategických záměrů rozvoje vzdělávací soustavy na úrovni krajů je patrné, že vyšší odborné školy jsou ve značné míře opomíjeny a pouze okrajově zmíněny jako povinná součást rozvoje školství na úrovni krajů.

Jednotlivé záměry jsou strategicky odlišné, přesto se shodují v jednoznačné provázanosti souladu s trhem práce na úrovni územních jednotek. Vzhledem ke konkurenčnímu prostředí mezi VOŠ a VŠ dochází k upřednostňování bakalářských studijních programů.

Nositel projektu VOV ekonomické sekce je obecně prospěšnou společností a soukromým poskytovatelem vzdělávání v oblasti Ústeckého kraje.

Dle DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY V ÚSTECKÉM KRAJI pro období 2020 – 2024, kde je strategie rozvoje VOŠ následující:

„Při výuce v oborech VOŠ je kladen důraz na praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studenti tedy mají obvykle výrazně vyšší podíl praktické výuky než studenti vysokých škol, proto jsou velmi žádaní zaměstnavateli, a to prakticky napříč všemi druhy oborů. O tom svědčí počet nezaměstnaných čerstvých absolventů v roce 2019 (pouze tři z celkového počtu 163 absolventů v roce 2018).

V oborech VOŠ dochází dlouhodobě k velmi významnému poklesu počtu studentů. Zatímco v roce 2013 bylo na VOŠ zapsáno 1502 studentů v denní formě vzdělání, v roce 2018 to bylo pouze 595 studentů, přičemž zhruba 30 % studentů již během prvního ročníku studium opouští. Příčinou je zejména demografický pokles a zároveň velké množství a dostupnost bakalářských studijních programů na vysokých školách, které mají předimenzovanou kapacitu. Absolventi středních škol pak mnohdy dávají přednost právě studiu na vysoké škole, které považují jako více prestižní.

V tomto ohledu by mohla pomoci transformace vyššího odborného vzdělání tak, aby lépe doplňovalo bakalářské studijní programy, případně umožnilo lepší prostupnost mezi obory vysokých a vyšších odborných škol. Uvažuje se o jednoletých bakalářských programech pro absolventy VOŠ. O tom, jakým vývojem se bude vyšší odborné vzdělání ubírat, rozhodne MŠMT v následujících letech na základě aktuálně realizovaného projektu.

Mezi hlavní cíle MŠMT v této oblasti patří zlepšení prostupnosti v přijímání absolventů VOŠ do vyšších ročníků příbuzných bakalářských studijních programů. Mimo významného

poklesu počtu studentů na VOŠ rovněž narůstá problém se zajištěním výuky některých předmětů kvalifikovanými učiteli. „Vzhledem k výše uvedenému nebude podporováno zapisování nových VOŠ na území kraje do rejstříku škol a školských zařízení. Naopak bude podporována transformace VOŠ, která povede k vyšší konkurenceschopnosti bakalářským studijním programům na vysokých školách.“²⁴

Výše uvedené návrhy jsou v souladu se strategií Ústeckého kraje a rozvoje vzdělávání na VOŠ, která podporuje prostupnost s bakalářskými obory a jejich konkurenceschopnost. Strategii Ústeckého kraje vnímáme jako podporu k nalezení cesty v prostupnostech k bakalářským oborům a profesnímu zaměření, které je žádoucí pro jeho orientaci na praktické dovednosti absolventa.

Návrhy strategií, vizí a koncepcí cílů VOV, které **povedou k prostupnosti s bakalářskými obory profesními**, konkrétně návrhy v kapitole 7.1. Shrnutí klíčových návrhů a cílů aktivit VOV, a to:

Návrh č. 1 - Uznání mezinárodní certifikace cizího jazyka vede k úspěšné realizaci zkoušek nejen na VOŠ, ale také na VŠ.

Návrh č. 3 - Standard cizího jazyka odborného – jeho uvedením do praxe se zvýší potenciál profesního zaměření a uznatelnosti zkoušky na VŠ, standardem je úroveň B2, požadovaná zpravidla také na vysokých školách.

Návrh č. 7 - Soustava oborů standard ekonomické oblasti – návrh optimalizace doplnění legislativy umožní srovnatelnost ekonomické oborové soustavy s VŠ obory.

Návrh č. 8 - Kreditní systém ECTS a ECVET povede k lepší prostupnosti a srovnatelnosti výsledků vzdělávání s ekonomickými obory VŠ, jelikož systém ECTS je již nyní standardem na VŠ.

Návrh č. 9 – Bodový systém hodnocení – povede k jednoduššímu zavedení kreditů do praxe škol a optimalizaci standardu hodnocení v průběhu studia s výstupem kreditního systému ECTS.

Návrh č. 10, 11, 12, 13 – Odborné praxe studentů – povedou ke zvýšení efektivity a spolupráce zaměstnavatelů a škol všech požadovaných úrovní (SŠ, VOŠ, VŠ), zájmem je

---

²⁴ Portál Ústeckého kraje, Formuláře, Document Moved [online]. Copyright © [cit. 11.08.2021]. Dostupné z: https://formulare.kr-ustecky.cz/materialyzukver/27_ZUK_2020-03-09/pdf/27_ZUK_MAT_14_2_priloha_1.pdf

profesní dovednost absolventa a soulad s požadavky trhu práce a nabídkou vzdělávacích oborů.

Dalším z cílů Strategie rozvoje Ústeckého kraje je následující ustanovení, „S prudkým technologickým rozvojem v oblasti digitalizace (tzv. fenoménu 4.0) dochází ve společnosti ke změnám, které budou mít velký vliv na změny v profesní kvalifikaci absolventů, ale i na kompetence každého jednotlivce v jeho neprofesním, běžném životě. **V této souvislosti je důležitá propagace a popularizace odborného vzdělávání, které má úzkou vazbu na tzv. průmysl a technologie 4.0.**“ a dále „**Vzhledem k očekávaným změnám ve společnosti souvisejícími s prudkým technologickým rozvojem, zejména v oblasti digitalizace a tzv. fenoménu 4.0, je potřeba podporovat digitální gramotnost...**“ V souladu s tímto cílem jsou následující:

Návrh č. 4, 5, 6 - Digitální knihovna povede k standardizaci podpory výuky a zabezpečení distanční výuky ověřené v Covid období. Rozvoj a tvorba ODZ a MOOC zvýší digitální gramotnost, zajistí výukový materiál dostupný studentům 24 hodin denně a zajistí podporu pedagogů ve výuce VOŠ nejen v distanční výuce. Rozvoj pracovních listů a testů umocní výsledky vzdělávání, ověřitelné v online prostředí. Zjednoduší chod a procesy vzdělávání mezi pedagogy a studenty.

Návrhy výstupů OV ekonomické sekce jsou tak v souladu nejen se strategií na úrovni regionu, ale především se současně platnými a novými strategiemi vzdělávání, jako je Strategie digitálního vzdělávání ČR do roku 2020 a nově se Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+.

7.3 STŘEDNĚDOBÝ TREND TRHU PRÁCE

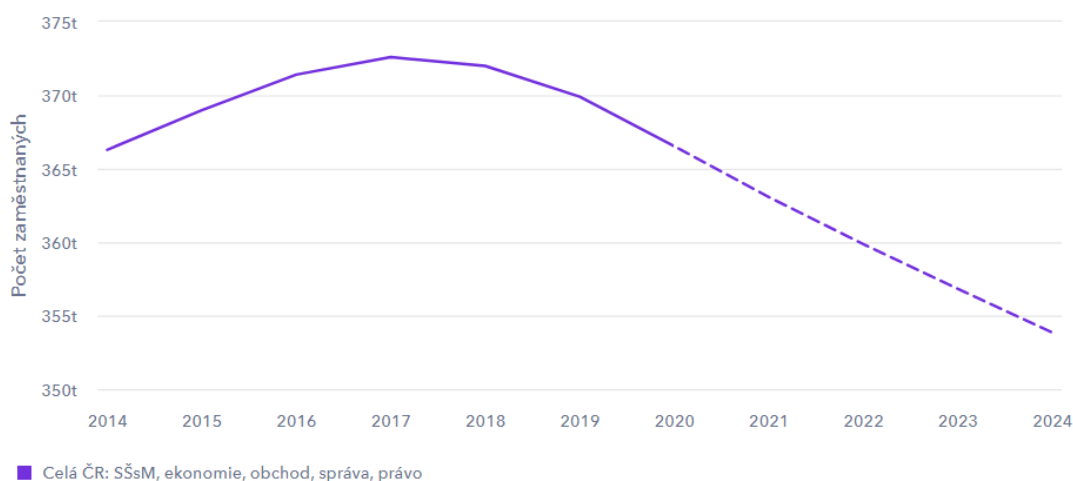
Projekt Predikce trhu práce - KOMPAS vytváří udržitelný systém predikcí a monitoringu trhu práce, který propojuje národní a regionální úroveň a jehož výsledky reflektují podstatné dopady technologických trendů na trh práce a specifika regionálního vývoje.

V úrovni vzdělávání absolventů středních škol bude výrazně klesat počet zaměstnaných s touto kompetenční úrovní vzdělávání v oblasti Ekonomie, obchod, management

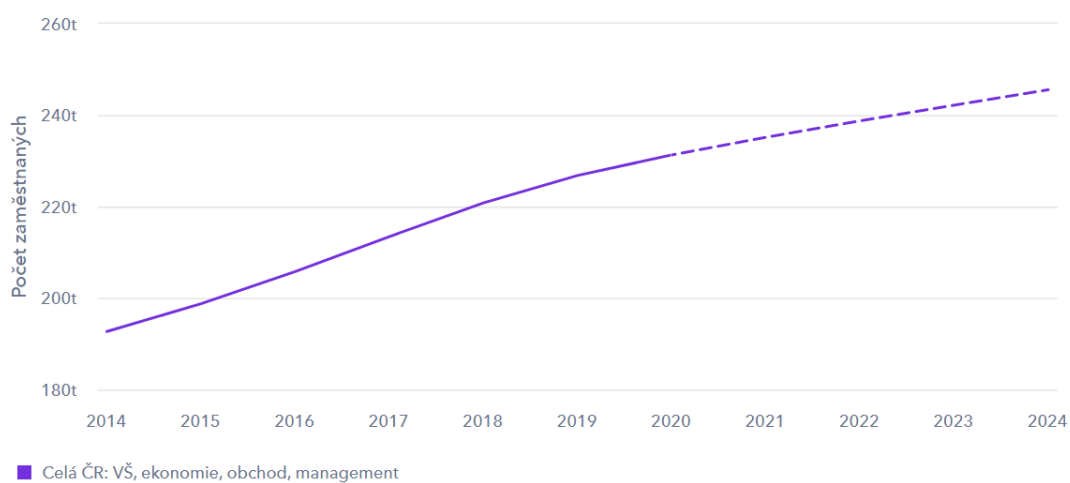
viz graf č. 15 níže, kde je patrný pokles zaměstnaných do roku 2024 pro střední vzdělávání s maturitou SŠsM (vzdělání středoškolské s maturitou).

Dle portálu KOMPAS lze sledovat následující trendy ve vývoji požadavků na vzdělávání v ekonomické oblasti profesí v terciárním sektoru, do kterého spadají také vyšší odborné školy. V rámci požadavků na vzdělávání v ekonomické oblasti vývoje profesí **lze předpokládat výrazný nárůst kvalifikačních požadavků v terciární úrovni ekonomického vzdělávání.**²⁵

Graf č. 15 Predikce zaměstnanosti podle vzdělání SŠsM (Kompas)

Graf č. 16 Predikce zaměstnanosti podle vzdělání VŠ (Kompas)

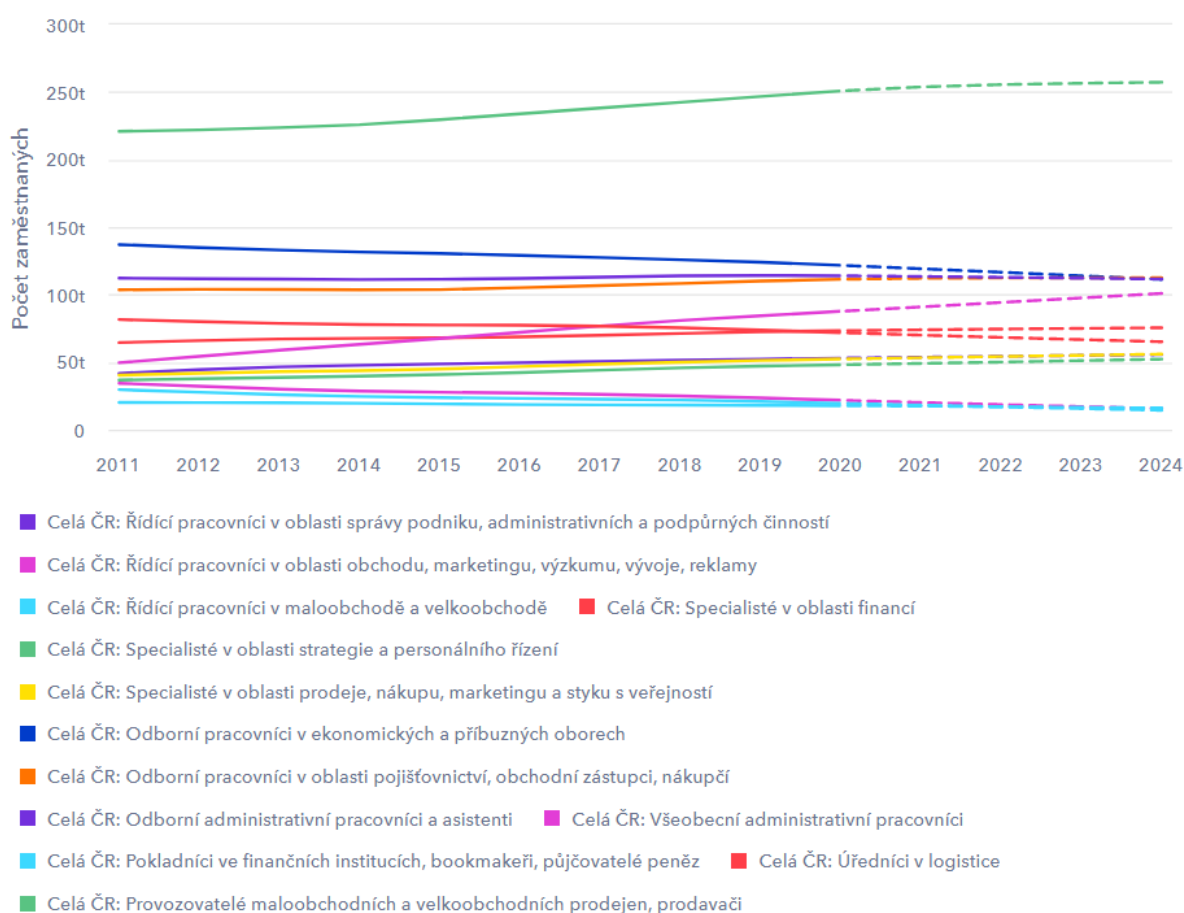

Zdroj: portál KOMPAS, www.predikcetrhuprace.cz

²⁵ Predikce trhu práce - Kompas. Predikce trhu práce - Kompas [online]. Dostupné z: <https://www.predikcetrhuprace.cz/>

Zároveň je nutné sledovat vývoj budoucnosti profesí a trendu vývoje zaměstnaných. Z níže uvedeného grafu je patrný zvyšující se trend v oborech Specialisté v oblasti strategie a personálního řízení, Odborní pracovníci v oblasti pojišťovnictví, obchodních zástupců a nákupčích, Všeobecných administrativních pracovníků a dále v oblasti prodeje, nákupu, marketingu a styku s veřejností. Naopak k poklesům vývoje zaměstnanosti bude docházet v oblasti úředníků v logistice. Patrné však je, že se bude zvyšovat kvalifikační úroveň vzdělanosti na tyto jednotlivé profese viz předchozí graf.

Graf č. 17 Predikce zaměstnanosti v profesích (Kompas)

Zdroj: portál KOMPAS, www.predikcetrhuprace.cz

Uvedená data vývoje zaměstnanosti a požadavků na vzdělanostní strukturu obyvatelstva jsou v souladu se strategií VOV ekonomické sekce, stejně tak s požadavky regionálních potřeb. Patrný je zvyšující se požadavek na kvalifikační úroveň profesí a tedy i žádoucí podpora terciárního vzdělávání na VOŠ s prostupností do bakalářských oborů VŠ.

8 ZÁVĚR

Vyšší odborné vzdělávání má své nepopiratelné zastoupení ve vzdělávací soustavě České republiky. Z jejich postavení i zařazení do terciárního vzdělávání je nutné, aby školám tohoto typu byla v současné situaci poskytnuta podpora v optimálním řešení koncepce. Cílem by měl být efektivní výsledek s vazbou na důstojnost postavení vysoce profesního vzdělávání, dnes již s poměrně dlouhou tradicí a zkušenostmi prověřenými v praxích vyšších odborných škol.

Ekonomická sekce vyššího odborného vzdělávání (VOV) v rámci návrhů obecné vize, koncepce a cílů stanovila 16 nejvíce žádoucích bodů, které by měly napomoci optimalizovat a upevnit postavení VOV. Často se jedná o legislativní změny, u kterých jsme si vědomi, že jsou složité v nastavení a délce své realizace k výsledku svého zavedení. Některé z bodů jsou však optimalizovaným řešením, které by mělo doznat poměrně rychlého zavedení do praxe jednotlivých VOŠ. Často jsou nástrojem pedagogickým s metodickým a didaktickým akcentem řešení včetně praktických návrhů vedoucích k systematickému a kvalitnímu vzdělávání na školách. Dalšími návrhy jsou optimalizovaná řešení vedoucí k podpoře vyššího odborného vzdělávání a jeho centralizaci jednak jako marketingového nástroje, tak i systematického poskytování služeb VOŠ. Jedná se především o portály Studentské praxe, digitální knihovny Asociace vyšších odborných škol, ale také vazby NSK a NSP jakožto informačního panelu o poskytovatelích vzdělávání vedoucích k naplnění kvalifikačních požadavků na regulované a vázané profese.

VOŠ mohou garantovat zkušenosti a kvalitní profesní vzdělávání zařazené do terciárního stupně. Pokud budou podpořeny, je jejich snahou najít své pevné místo a napomoci strategiím MŠMT jednak v digitální gramotnosti, ale také profesní vzdělanosti a zvyšování úrovně vzdělávání v České republice v souladu s požadavky EU.

9 POUŽITÉ ZKRATKY

VOV	vyšší odborné vzdělávání
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
ODZ	otevřený digitální zdroj
ODVZ	otevřený digitální vzdělávací zdroj
IVM	interaktivní vzdělávací materiál
MOOC	masmediální otevřený online kurz (course)
VOŠ	Vyšší odborná škola
SERR	Společný evropský referenční rámec
SERRJ	Společný evropský referenční rámec pro jazyky
CJO	cizí jazyk odborný
OP VK	operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost
OP VVV	operační program pro výzkum, vývoj a vzdělávání
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
ČR	Česká republika
NIDV	Národní institut dalšího vzdělávání
ČSI	Česká školní inspekce
AVOŠ	Asociace vyšších odborných škol
ČVUT	České vysoké učení technické
ECTS	Evropský systém přenosu a akumulace kreditů
ECVET	Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu
CC BY	veřejná Licence Creative Commons na autorská díla
ERASMUS+	program Evropské unie podporující zahraniční mobilitu
NSK	Národní soustava kvalifikací
NSP	Národní soustava profesí
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků
DVP	další vzdělávání pracovníků
CŽV	celoživotní vzdělávání
ESF	Evropský sociální fond

**Vyšší odborná škola, Obchodní akademie, Střední odborná škola
a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky EKONOM, o. p. s.,
Litoměřice, Palackého 730/1**

obecně prospěšná společnost

zřizovatel školy: Občanské sdružení soukromých učitelů Litoměřice

---

CZ-ISCO	metodické centrum pro klasifikaci zaměstnání ČR
ČSÚ	Český statistický úřad
VŠ	vysoká škola
ZŠ	základní škola
SOŠ	střední odborná škola
SOU	střední odborné učiliště
SŠ	střední škola
ISCED	klasifikace vzdělávání schválená UNESCO
OSN	Organizace spojených národů
EU	Evropská unie

10ZDROJE

1. Jazykové znalosti VOŠ, Dotazníkové šetření online, vlastní zpracování 11/2019, dostupné viz příloha
2. Co znamenají označení různých jazykových úrovní? | Fairlist BLOG. Fairlist BLOG | blog o jazykovém vzdělávání [online]. Copyright © 2013 [cit. 11.07.2021]. Dostupné z: <https://jazykove.fairlist.cz/2019/12/jazykove-urovne/>
3. Společný evropský referenční rámec pro jazyky – kapitola 5, MŠMT ČR. MŠMT ČR [online]. Copyright ©2013 [cit. 15.06.2021]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>
4. Koncepce jazykového zdělávání, NIDV - Národní institut dalšího vzdělávání [online]. Copyright ©Nv [cit. 11.07.2021]. Dostupné z: https://www.nidv.cz/images/ntopics/manual-nahrane/Koncepce_jazykoveho_vzdelavani_PV_compressed.pdf
5. Databáze výstupů projektů OP VK. Úvodní strana – Databáze výstupů projektů OP VK [online]. Copyright © 2014 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky [cit. 12.07.2021]. Dostupné z: <https://databaze.op-vk.cz/Product/Search/>
6. Inovace VOV. Inovace VOV [online] [cit. 12.07.2021]. Dostupné z: <https://www.vovcr.cz/portal/> provozovatel portálu ČVUT v Praze, Fakulta elektrotechnická, Katedra telekomunikační techniky
7. Strategie digitálního vzdělávání ČR do roku 2020 | Databáze strategií - portál pro strategické řízení. Databáze Strategií - home | Databáze strategií - portál pro strategické

- řízení [online]. Copyright © [cit. 12.07.2021]. Dostupné z: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/msmt/strategie/strategie-digitalniho-vzdelavani?typ=struktura>
8. Návrh soustavy oborů ekonomických, dle zákona 275/2016 Sb. Nařízení vlády o oblastech vzdělávání ve vysokém školství. Zákony pro lidi - Sběrka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit. 14.07.2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-275>
  9. Uznávání kreditů, EUROSOP.CZ Věcně o Evropě, Já a EU, Studium, [citace 14.7.2021]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/608/sekce/uznavani-kreditu/>
  10. Evropský systém kreditů pro odborné vzdělávání a přípravu (ECVET), Národní ústav odborného vzdělávání. Národní ústav odborného vzdělávání [online]. Copyright © 2008 QCM [cit. 14.07.2021]. Dostupné z: <http://www.nuov.cz/evropsky-system-prenosu-kreditu-v-odbornem-vzdelavani>
  11. Evropský kreditní systém pro vysokoškolské vzdělávání (ECTS) | Education and Training. European Commission | Choose your language | Choisir une langue | Wählen Sie eine Sprache [online] [cit. 14.07.2021].. Dostupné z: https://ec.europa.eu/education/node/90_cs
  12. Národní pedagogický institut České republiky (dříve Národní ústav pro vzdělávání) [online]. Copyright © [cit. 15.07.2021]. Dostupné z: http://www.nuv.cz/uploads/P_KAP/ke_stazeni/pojeti_decizni_sfera/spoluprace_skol_s_e_zamestnavateli_II_manazerske_shrnuti_III_SWOT_analyza.pdf
  13. Metodika Realizace odborné studentské praxe - PDF Free Download. Documents Professional Platform - PDF Download Free - ADOC.PUB [online]. Copyright © 2021 ADOC.PUB. All rights reserved. [cit. 15.07.2021]. Dostupné z: <https://adoc.pub/metodika-realizace-odborne-studentske-praxe.html>

14. Česká-republika: Programy mimo bakalářskou a magisterskou strukturu | Eurydice.
[cit. 15.07.2021]. [online]. Dostupné z: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/programmes-outside-bachelor-and-master-structure-21_cs
15. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, © 2013 – 2021 MŠMT, Titulní stránka /
Vzdělávání / Další vzdělávání / Akreditace v systému DVPP [citace 15.7.2021 online].
Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/databaze-akci-dvpp>
16. Koncept, Národní pedagogický institut České republiky (dříve Národní ústav pro
vzdělávání) [online]. Copyright © 2001 [cit. 16.07.2021]. Dostupné z:
http://www.nuv.cz/eqavet/koncept?highlightWords=Kvalita_DV_Analyticko_koncepcni_studie
17. Zákon č. 455/1991 Sb. Živnostenský zákon. Zákony pro lidi - Sběrka zákonů ČR
v aktuálním konsolidovaném znění [online]. Copyright © AION CS, s.r.o. 2010 [cit.
19.07.2021]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-455>
18. Portál Ústeckého kraje, Formuláře, Document Moved [online]. Copyright © [cit.
11.08.2021]. Dostupné z: https://formulare.kr-ustecky.cz/materialyzukver/27_ZUK_2020-03-09/pdf/27_ZUK_MAT_14_2_priloha_1.pdf
19. Predikce trhu práce - Kompas. Predikce trhu práce - Kompas [online]. Dostupné z:
<https://www.predikcetrhuprace.cz/>
20. Vyšší odborné školy. Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce |
Infoabsolvent.cz [online]. Dostupné z:
<https://www.infoabsolvent.cz/Skoly/Seznam/VOS?PosTab=Reg&Vzd=20&NastavKraj=False&Kraj=CZ011>

11 SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

- Graf č. 1: Současná úroveň výuky cizího jazyka na VOŠ
Graf č. 2: Úrovně Společného evropského referenční rámce
Graf č. 3: Počty digitálních zdrojů pro VOŠ ekonomická oblast
Graf č. 4: Podpora pro online výuku na VOŠ
Graf č. 5: Očekávání od centrální digitální knihovny
Graf č. 6: Zastoupení kreditního systému na ekonomických VOŠ
Graf č. 7: Počet zastoupených oborů na VOŠ
Graf č. 8: Optimální délka praxe
Graf č. 9: Zájem o centrální systém praxí
Graf č. 10: Doporučení studenta z odborné praxe
Graf č. 11: Zpětná vazba kompetencí budoucích absolventů VOŠ
Graf č. 12: Akreditované akce DVPP dle MŠMT
Graf č. 13: Cílové skupiny DVPP ekonomické oblasti
Graf č. 14: Podpora pedagogů v distanční výuce
Graf č. 15: Predikce zaměstnanosti podle vzdělání SŠsM (Kompas)
Graf č. 16: Predikce zaměstnanosti podle vzdělání VŠ (Kompas)
Graf č. 17: Predikce zaměstnanosti v profesích (Kompas)
- Tabulka č. 1: Převodní tabulka klasifikační stupnice ECTS
Tabulka č. 2: Navržené změny v soustavě oborů
Tabulka č. 3: Převodní tabulka určuje stupnici dosažených výsledků
Tabulka č. 4: Délka požadované praxe k výkonu regulované ekonomické profese
Tabulka č. 5: Délka požadované praxe k výkonu vázané ekonomické profese
Tabulka č. 6: Legislativní návrh změny požadavků, profese účetní a daňové
Tabulka č. 7: Legislativní návrh změny požadavků, profese realitní zprostředkování
Tabulka č. 8: Legislativní návrh změny požadavků, profese dražby
Tabulka č. 9: Legislativní návrh změny požadavků, profese pojistné události
Tabulka č. 10: Legislativní návrh změny požadavků, profese oceňování majetku I.

Tabulka č. 11: Legislativní návrh změny požadavků, profese oceňování majetku II.

Tabulka č. 12: Legislativní návrh změny požadavků, profese průvodcovská činnost

Tabulka č. 13: Legislativní návrh změny požadavků, profese tělovýchovné a sportovní služby

12 PŘÍLOHY

- Příloha č. 1. Dotazníkové šetření Jazykové znalosti VOŠ
- Příloha č. 2. Dotazníkové šetření Projekt VOV knihovna AVOŠ pro ODZ a MOOC
- Příloha č. 3. Dotazníkové šetření Odborné praxe VOŠ
- Příloha č. 4. Dotazníkové šetření Zaměstnavatelé a projekt VOV
- Příloha č. 5. Dotazníkové šetření Online vzdělávání COVID VOŠ, VŠ
- Příloha č. 6. Dotazníkové šetření Registr praxí